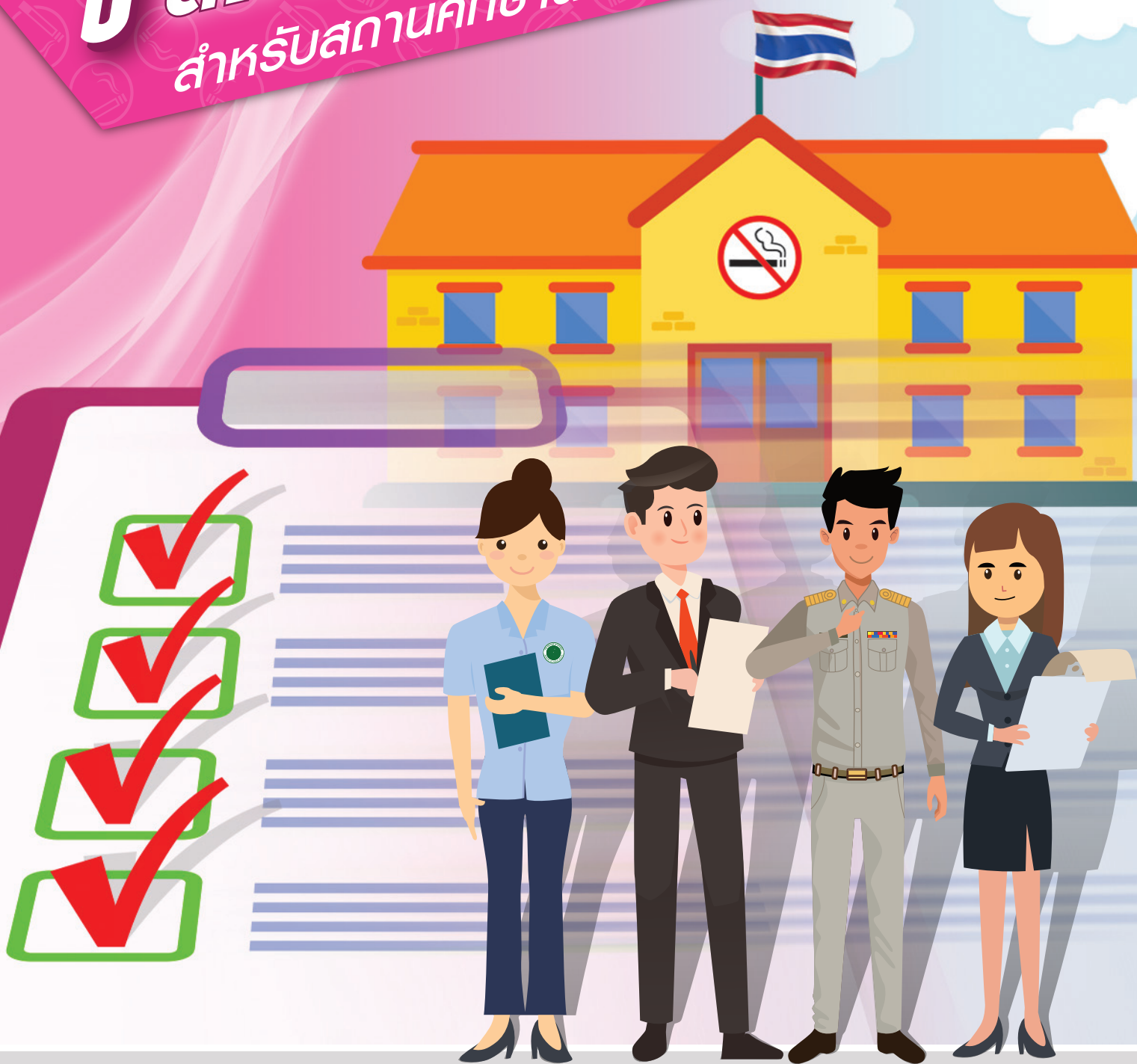

คู่มือ

แผนปฏิบัติการประเมิน สถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

คู่มือการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

DDC 64014

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย
THAILAND YOUTH
INSTITUTE (TYI)

คู่มือเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

Names of the authors	: Office of Tobacco Products Control Committee Department of Disease Control
Title of the book	: Guide for Assessment Criteria for Non-Smoking Schools For educational establishments below the tertiary level
Edition	: 1st edition
Place of publication	: Nonthaburi
Publisher	: Icon Printing Limited Partnership 659 Ladprao 62 Wungtonglang Bangkok 10310 Tel. 0 2933 5581-3, 08 1849 1536, 08 1374 6679
Year of publication	: March 2021
Designer	: Pornphen Kijcharoenwong
Illustration	: “Designed by Freepik”

คู่มือเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา ได้ผ่านการตรวจประเมิน
และรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค
ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564

คำนำ

การพัฒนาโลกและขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยมีคู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา ซึ่งใช้ 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่เป็นเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงพัฒนาการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีคู่มือเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา โดยจัดทำขึ้นแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องที่ร่วมเป็นคณะทำงานจัดทำ และพัฒนามาตรฐาน หรือคู่มือ หรือหลักสูตร หรือแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาของหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ (1) หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงกลาโหมและหน่วยงานอื่นๆ ที่มีสถานศึกษาในสังกัด) (2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงสาธารณสุข (สสจ. /สคร. /สสอ. /ฯลฯ) และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประเมินคุณภาพและยกระดับมาตรฐานในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ซึ่งได้มีการจัดแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 คำนิยาม และองค์ประกอบการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ส่วนที่ 3 การประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ เพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานในระดับต่างๆ 3 ระดับ คือ ระดับดี ดีเด่น และต้นแบบ ต่อไป

กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
และคณะทำงานจัดทำฯ คู่มือฯ

มกราคม 2564

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญ	3
1.2 การก้าวสู่สถานศึกษาปลอดบุหรี่	3
1.3 บทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานในการขับเคลื่อนการดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่	4
ส่วนที่ 2 คำนิยามและองค์ประกอบการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่	11
2.1 คำนิยาม	13
2.2 องค์ประกอบการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่	16
2.2.1 ผู้ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่	16
2.2.2 เครื่องมือในการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่	21
2.2.3 ขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่	23
ส่วนที่ 3 การประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่	25
3.1 การดำเนินการประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่	27
3.2 เกณฑ์การประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับจังหวัด	31
3.3 เกณฑ์การประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับเขต	38
3.4 การประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับต้นแบบ	47
3.5 คະแนนและสรุปผลคะแนนประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับดีและระดับดีเด่น	48
3.6 การแปลผลคะแนนประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่	48
3.7 ระยะเวลาการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่	49
3.8 การเลื่อนระดับการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่	49
3.9 บทสรุป	50
ภาคผนวก	51
- ภาคผนวก 1 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่	53
- ภาคผนวก 2 แบบฟอร์มเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่	56
- ภาคผนวก 3 แบบฟอร์มประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และขยายโอกาส	58

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- ภาคผนวก 4 แบบฟอร์มประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยหรือระดับอาชีวศึกษา 61
- ภาคผนวก 5 แบบฟอร์มประเมินผลเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดภัย 65
- ภาคผนวก 6 แบบฟอร์มรับรองสถานศึกษาปลอดภัย 71
- ภาคผนวก 7 ประกาศ และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 73

บรรณานุกรม 86

กิตติกรรมประกาศ 87

คณะจัดทำคู่มือเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดภัย สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา 88

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญ

การขับเคลื่อนการดำเนินการควบคุมยาสูบเพื่อการป้องกันนักสูบหน้าใหม่ การเฝ้าระวังธุรกิจยาสูบ และการคุ้มครองสุขภาพของผู้ที่ไม่ได้สูบบุหรี่ในกลุ่มเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษามีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมายของธุรกิจยาสูบ กรมควบคุมโรค โดยกองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค จึงประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาโยบาย และกลไกการขับเคลื่อนการป้องกันนักสูบหน้าใหม่และการดำเนินการให้สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ (7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่) ร่วมไปกับการขยายผลในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ ที่มีสถานศึกษาในกำกับดูแล รวมถึงมีการจัดทำคู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและตรงเป้าหมายมากขึ้น เพื่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐาน และพัฒนาการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีคู่มือเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา เป้าหมายเพื่อให้ผู้ประเมินมีแนวทางการประเมินที่ชัดเจนขึ้น และสถานศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการกำหนด/พัฒนา นโยบาย มาตรการ และการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาสูบต่อไป

1.2 การก้าวสู่สถานศึกษาปลอดบุหรี่

สถานศึกษาร่วมกับภาคีเครือข่ายดำเนินการและพัฒนาสถานศึกษาปลอดบุหรี่จนเกิดความเข้มแข็งพร้อมเข้าสู่มาตรฐานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยต้องการเข้ารับการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตั้งแต่ระดับพัฒนา ระดับดี ระดับดีเด่น จนก้าวเข้าสู่สถานศึกษาปลอดบุหรี่อย่างยั่งยืนในระดับต้นแบบ ดังนี้

1.2.1 สถานศึกษาเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ต้องสมัครเข้าร่วมตามแบบฟอร์มการเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยสถานศึกษาที่เข้าร่วมดำเนินการ สามารถประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่ หรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการสนับสนุน ส่งเสริม และการชี้แจง/อบรมพัฒนาศักยภาพ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ แนวทางดำเนินงาน 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตามคู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

1.2.2 สถานศึกษาประเมินตนเอง ซึ่งเป็นบันไดขั้นแรกของการพัฒนาสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยสถานศึกษาจะต้องประเมินตนเอง ตามแบบฟอร์มประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยใช้คู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการพัฒนาสู่สถานศึกษาปลอดบุหรี่ การประเมินตนเองเพื่อทราบสถานการณ์เบื้องต้นในสถานศึกษา ว่าจำนวนผู้สูบบุหรี่ สภาพแวดล้อม จุดแข็งที่มีและจุดอ่อนที่ต้องพัฒนา เพื่อนำไปสู่การดำเนินการวางแผนการพัฒนาสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ได้อย่างเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 ระหว่างการพัฒนาสู่สถานศึกษาปลอดบุหรี่ การประเมินตนเองเพื่อทราบความก้าวหน้าของการพัฒนา และทราบประเด็นที่ยังต้องพัฒนามาปรับปรุงหรือแก้ไขให้การดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 หลังจากสถานศึกษาพัฒนาสู่สถานศึกษาปลอดภัย และประเมินตนเองตามแนวทาง 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดภัย จนครบทุกมาตรการ

1.2.3 สถานศึกษาพัฒนาการดำเนินงาน ตามแนวทาง 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดภัย จนครบทุกมาตรการ และสามารถประสานขอรับคำแนะนำกับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่ หรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสถานศึกษาสามารถจำแนกกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้เอง และกิจกรรมที่จำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรความรู้ สื่อรณรงค์/ประชาสัมพันธ์ วิทยากร งบประมาณ ฯลฯ หากมีความพร้อมสามารถขอรับการประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดภัย ตามเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดภัยได้

1.2.4 การเข้าประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดภัย ตามเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดภัย สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา ซึ่งสถานศึกษาที่มีความพร้อมเข้ารับการประเมิน เพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดภัย โดยแจ้งความประสงค์กับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่ และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ โดยหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ประสานทีมประเมินต่อไป

1.3 บทบาทและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานในการขับเคลื่อนการดำเนินการสถานศึกษาปลอดภัย

การพัฒนาสถานศึกษาปลอดภัยเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาปลอดภัย และนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานควบคุมยาสูบในสถานศึกษา จะต้องอาศัยการสนับสนุนและประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ เพื่อเสริมพลังสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาในการขับเคลื่อนดำเนินการสถานศึกษาปลอดภัยสู่ความยั่งยืน โดยหน่วยงานที่มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

หน่วยงาน	บทบาทและหน้าที่
1.3.1 กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ (กคส.) กรมควบคุมโรค	<ol style="list-style-type: none">1) ประสานให้เกิดการขับเคลื่อนเชิงนโยบายในภาพรวม2) สนับสนุนให้หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดภัย3) สนับสนุนวิทยากร องค์กรความรู้ ข้อมูล และสื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เช่น คู่มือ แผ่นพับ โปสเตอร์ สติกเกอร์เขตปลอดภัย ป้ายอะคริลิก ฯลฯ4) พัฒนาศักยภาพแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสร้างแกนนำครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษาในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดภัยในภาพรวม5) ติดตาม และรวบรวมผลการดำเนินงานของสถานศึกษาปลอดภัยในภาพรวม6) จัดตั้งทีมประเมินระดับส่วนกลาง และรับรองสถานศึกษาปลอดภัย ระดับต้นแบบ7) เชื่อมโยงข้อมูล และจัดทำฐานข้อมูลสถานศึกษาปลอดภัย รวมทั้งข้อมูลเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยในภาพรวม

หน่วยงาน	บทบาทและหน้าที่
<p>1.3.2 สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง (สปคม.) และสำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.) ที่ 1 – 12</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ดำเนินการตามนโยบาย/คำสั่ง และขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ในพื้นที่รับผิดชอบ 2) สนับสนุน และพัฒนาสถานศึกษาเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ในพื้นที่รับผิดชอบร่วมกับหน่วยงานที่มีสถานศึกษาในสังกัด เช่น ศธจ. สพม. สพป. กศน. อศจ. อปท. ฯลฯ และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ เช่น สสจ. สสอ. รพ. ฯลฯ ให้ก้าวสู่ความพร้อมรับการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ 3) สนับสนุนวิทยากร องค์กรความรู้ ข้อมูล และสื่อรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เช่น คู่มือ แผ่นพับ โปสเตอร์ สติกเกอร์เขตปลอดบุหรี่ ป้ายอะคริลิก ฯลฯ 4) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสร้างแกนนำ ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ในระดับเขต 5) ติดตาม รวบรวม และสรุปผลการดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบ 6) ร่วมคัดเลือกสถานศึกษาปลอดบุหรี่ เป็นตัวแทนในการเข้าร่วมประชุม/รับรางวัล/เรื่องที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบ 7) จัดตั้งทีมประเมินระดับเขต และรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดีและดีเด่น ในระดับเขต
<p>1.3.3 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ดำเนินการตามนโยบาย/มาตรการ/คำสั่ง และขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ในพื้นที่รับผิดชอบ 2) ให้คำปรึกษา และพัฒนาการดำเนินงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อก้าวสู่การประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ 3) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสร้างแกนนำ ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ในระดับจังหวัด /ระดับพื้นที่ 4) สนับสนุนวิทยากร องค์กรความรู้ ข้อมูล สื่อ และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 5) กำกับ ติดตาม รวบรวม และสรุปผลการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับจังหวัด/ระดับพื้นที่ 6) ร่วมคัดเลือกสถานศึกษาปลอดบุหรี่เป็นตัวแทนในการเข้าร่วมประชุม/รับรางวัล/เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบ 7) จัดตั้งทีมประเมินระดับจังหวัด/ระดับพื้นที่ และรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดี/ดีเด่น ระดับจังหวัด

หน่วยงาน	บทบาทและหน้าที่
<p>1.3.4 หน่วยบริการสาธารณสุข และร้านขายยาที่มีการให้บริการช่วยเหลือฉุกเฉิน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ดำเนินการตามนโยบาย/คำสั่ง และร่วมขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยในพื้นที่รับผิดชอบ 2) ให้คำปรึกษา และพัฒนาการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย และระบบการช่วยเหลือฉุกเฉิน ร่วมกับสถานศึกษา 3) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสร้างแกนนำครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดภัยในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 4) สนับสนุนวิทยากร องค์กรความรู้ ข้อมูล และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย และการลด และเลิกบุหรี่ 5) ร่วมทีมประเมินระดับจังหวัด 6) ร่วมคัดเลือกสถานศึกษาปลอดภัยเป็นตัวแทนในการเข้าร่วมประชุม/รับรางวัล/เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
<p>1.3.5 หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในสวนกลาง</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ กระทรวงศึกษาธิการ <ul style="list-style-type: none"> : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ : สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (สอศ.) <ul style="list-style-type: none"> : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ◆ กรุงเทพมหานคร <ul style="list-style-type: none"> : สำนักการศึกษา : สำนักอนามัย ◆ กระทรวงมหาดไทย <ul style="list-style-type: none"> : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น : สำนักการศึกษา เมืองพัทยา ◆ กระทรวงกลาโหม <ul style="list-style-type: none"> : สถานศึกษาในสังกัด ◆ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ◆ หน่วยงานอื่นๆ ที่มีสถานศึกษาในสังกัด 	<ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนด/บูรณาการ/ขับเคลื่อนเชิงนโยบายให้เกิดการประสานความร่วมมือ ในภาพรวม 2) มีนโยบาย/มาตรการ/ประกาศ/คำสั่ง/เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย/การควบคุมยาสูบในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมครอบคลุมทุกพื้นที่ 3) ให้คำปรึกษา และสนับสนุนทรัพยากรในการขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยให้กับหน่วยงานในกำกับดูแลในระดับเขต/ระดับพื้นที่ เช่น งบประมาณ ข้อมูล วิทยากร สื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ 6) เชื่อมโยงข้อมูล และจัดทำฐานข้อมูลสถานศึกษาปลอดภัยในภาพรวมของหน่วยงานในสังกัด และประสานเชื่อมโยงข้อมูลกับกระทรวงสาธารณสุข /กรมควบคุมโรค (กคส.) 4) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยในภาพรวม 5) ร่วมจัดตั้งทีมประเมินระดับส่วนกลาง และรับรองสถานศึกษาปลอดภัย ระดับต้นแบบ

หน่วยงาน	บทบาทและหน้าที่
<p>1.3.6 หน่วยงานกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลของสถานศึกษา ระดับเขต รวมถึงเขตการปกครองที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน ภาค และหน่วยงานอื่นตามบทบาท หน้าที่ ฯลฯ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดภัยของหน่วยงานในสังกัดในพื้นที่ 2) สนับสนุนทรัพยากรในการขับเคลื่อนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยให้กับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น งบประมาณ วิทยากร สื่อรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ 3) รวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลการดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดภัยในพื้นที่ (ระดับเขต) พร้อมทั้งจัดส่งข้อมูลให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา 4) ประสานเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานสาธารณสุข ระดับเขต 5) ร่วมจัดตั้งทีมประเมินระดับเขต
<p>1.3.7 หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด (ศธจ.) - สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) - สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) - สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด (อศจ.) - ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด - สำนักงาน กศน. จังหวัด - สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด - สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด - กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน - หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ดำเนินการตามนโยบาย คำสั่ง และขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยในพื้นที่รับผิดชอบ 2) ให้คำปรึกษา และสนับสนุนการดำเนินการ รวมถึงส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์เกี่ยวกับสถานศึกษาปลอดภัย 3) กำกับและติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ 4) สนับสนุนวิทยากร องค์กรความรู้ ข้อมูล และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 5) ร่วมจัดตั้งทีมประเมินระดับจังหวัด 6) รับสมัครเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดภัย และประสานและประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดภัย 7) คัดเลือกสถานศึกษาที่มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย เพื่อเป็นตัวแทนในการเข้าร่วมประชุม/รับรางวัล และเรื่องที่เกี่ยวข้อง 8) รวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลการดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดภัยในพื้นที่ พร้อมทั้งส่งข้อมูลให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด

หน่วยงาน	บทบาทและหน้าที่
<p>1.3.8 สถานศึกษาที่ร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) แจ้งความประสงค์สมัครเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่กับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่ 2) สถานศึกษาประเมินตนเอง ตามแบบฟอร์มประเมินตนเองฯ โดยจัดส่งให้กับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่ 3) พัฒนาการดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตามคู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา 4) บูรณาการการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ร่วมกับโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ 5) จัดทำเอกสาร ข้อมูล รายงานสรุปผลการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่ 6) แจ้งความประสงค์ ขอรับการประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ (เมื่อมีความพร้อม)
<p>1.3.9 ภาควิชาที่เกี่ยวข้อง อาทิ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย) - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) - มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ - เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่ - สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย - หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ให้คำปรึกษา และร่วมดำเนินการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ 2) สนับสนุนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่แก่หน่วยงานต่างๆ เช่น งบประมาณ วิทยากร องค์ความรู้ ข้อมูล สื่อรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เครื่องมือ หลักสูตร คู่มือ และข้อมูลอื่นๆ ฯลฯ 3) จัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์หรือโครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานควบคุมยาสูบ 4) ร่วมเป็นทีมประเมินระดับต่างๆ

แผนภาพการก้าวสู่สถานศึกษาปลอดบุหรี่

สถานศึกษาร่วมกับภาคีเครือข่ายดำเนินการและพัฒนาสถานศึกษาปลอดบุหรี่
จนเกิดความเข้มแข็ง พร้อมเข้าสู่มาตรฐานสถานศึกษาปลอดบุหรี่

สถานศึกษาเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่

- สมัครเข้าร่วมตามแบบฟอร์มการเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่
- ประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอรับการสนับสนุน ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจแนวทางดำเนินงาน 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่

สถานศึกษาประเมินตนเอง (ประเมินตนเองตามแบบฟอร์มประเมินฯ และดำเนินการตามแนวทาง)

- ก่อนการพัฒนาสู่สถานศึกษาปลอดบุหรี่
- ระหว่างการพัฒนาสู่สถานศึกษาปลอดบุหรี่
- หลังจากสถานศึกษาพัฒนาสู่สถานศึกษาปลอดบุหรี่

สถานศึกษาพัฒนาการดำเนินงาน

- แนวทาง 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่จนครบทุกมาตรการ
- ประสานขอรับคำแนะนำกับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่ ในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่
- สามารถขอรับการประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตามเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ได้

การเข้าประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่

- ตามเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา
- แจ้งความประสงค์กับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่เพื่อขอรับการประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ต่อไป

ผ่าน

ทีมประเมิน
ระดับเขต

ทีมประเมิน
ระดับส่วนกลาง

ไม่ผ่าน

ดีเด่น

ทีมประเมิน
ระดับจังหวัด

ดี

ส่วนที่ 2

คำนิยามและองค์ประกอบการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่

นิยามศัพท์และองค์ประกอบในการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่กำหนดขึ้น เพื่อให้มีความเข้าใจในคู่มือฯ นี้ถูกต้องตรงกัน โดยนิยามศัพท์บางคำอ้างอิงความหมายจากพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 หรือจากหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ดังนี้

2.1 คำนิยาม

2.1.1 คำนิยาม ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560

“บุหรี่” หรือ “ยาสูบ” คือ **“ผลิตภัณฑ์ยาสูบ”** หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบหรือพืชนิโคติเยนาทาแบกุ่ม (Nicotiana tabacum) และให้หมายความรวมถึง ผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบ ซึ่งบริโภคโดยวิธี สูบ ดูด อม เคี้ยว กิน เป่า หรือพ่นเข้าไปในปาก หรือจมูก ทา หรือโดยวิธีอื่นใดเพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน เช่น บุหรี่ บุหรี่ไฟฟ้า บารากู บารากูไฟฟ้า ชิการ์ เป็นต้น

“เสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายความว่า ภาวะที่ร่างกายต้องการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็นประจำ และตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งผลิตภัณฑ์ยาสูบ

“สูบบุหรี่” หมายความว่า การกระทำใดๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดควัน หรือไอระเหยจากผลิตภัณฑ์ยาสูบหรือการครอบครองผลิตภัณฑ์ยาสูบขณะเกิดควันหรือไอระเหย

“เขตปลอดบุหรี่” หมายความว่า บริเวณที่ห้ามสูบบุหรี่

“สถานที่สาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการเชิญหรือต้องจ่ายค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

“สถานที่ทำงาน” หมายความว่า สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ และสถานประกอบการของเอกชนหรือสถานที่ใดๆ ที่บุคคลใช้ทำงานร่วมกันตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

2.1.2 คำนิยาม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบันมหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

“ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน

“ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา แต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศและการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่างๆ

2.1.3 คำนิยาม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

“นักเรียน” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“บิดามารดา” หมายความว่า บิดามารดาของเด็กไม่ว่าจะสมรสกันหรือไม่

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้าง ตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย

2.1.4 คำนิยาม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

“เยาวชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

2.1.5 กำหนดขึ้นใช้ในคู่มือเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

“อาจารย์” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน

“สถานศึกษา” หมายถึง สถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา ทุกสังกัดประกอบด้วย กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครหรือเมืองพัทยา) กระทรวงสาธารณสุข (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกทม กรมการแพทย์) กระทรวงวัฒนธรรม (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์) กระทรวงกลาโหม กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นๆ ที่มีสถานศึกษาในกำกับดูแล

“นักศึกษา” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับอาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า อยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“สถานศึกษาปลอดบุหรี่” หมายถึง สถานศึกษาที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) สถานศึกษาที่มีการจัดให้สถานที่ทุกพื้นที่ของสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

(2) มีการดำเนินการตามมาตรการและแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ อย่างเป็นระบบ

(3) มีการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ พร้อมการสร้างตระหนักรู้ โทษพิษภัยและผลกระทบ และการปลูกฝังค่านิยมเพื่อการไม่สูบบุหรี่ให้แก่เด็ก เยาวชน ทั้งนี้ แม้ว่าจะยังมีบุคลากรหรือนักเรียน นักศึกษาที่ยังเลิกสูบบุหรี่ไม่ได้ก็ตาม แต่บุคคลเหล่านั้นต้องไม่สูบบุหรี่ในบริเวณ เขตสถานศึกษา

“การเข้าร่วมดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่” หมายถึง สถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา เข้าร่วมสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และมีการดำเนินงานตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่

“เกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่” หมายถึง เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดขึ้นตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ เพื่อใช้ในการประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

“ระดับการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่” หมายถึง ผลประเมินระดับต่างๆ ที่บ่งบอกของการประเมินการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับดี ระดับดีเด่น และระดับต้นแบบ

“สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับพัฒนา” หมายถึง สถานศึกษาที่ประเมินตนเองตามแบบฟอร์มประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และได้คะแนนรวมตามเกณฑ์ประเมิน 7 มาตรการฯ

“สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดี” หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ครบ 7 มาตรการฯ โดยผ่านเกณฑ์การประเมินและได้รับการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ จากทีมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับจังหวัดหรือระดับเขต และได้คะแนนรวมเกณฑ์ประเมิน 7 มาตรการฯ (คะแนน 80 – 90)

“สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดีเด่น” หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ครบ 7 มาตรการฯ โดยผ่านเกณฑ์การประเมินและได้รับการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่จากทีมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับจังหวัดและระดับเขต และได้คะแนนรวมรวมเกณฑ์ประเมิน 7 มาตรการฯ ตั้งแต่ (คะแนน 91 -100)

“สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับต้นแบบ” หมายถึง ได้รับการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับต้นแบบ จากทีมประเมิน ระดับส่วนกลาง และสถานศึกษาที่ดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ครบทั้ง 7 มาตรการฯ โดยผ่านเกณฑ์การประเมินฯ ระดับดีเด่น (คะแนนสูงอันดับ 1) และได้รับการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ จากทีมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับเขต มาแล้ว 2 ปี รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานแก่สถานศึกษาอื่นและ/หรือมีนวัตกรรมเกี่ยวกับการควบคุมยาสูบเกิดขึ้น

“ทีมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่” หมายถึง การจัดตั้งบุคคลที่มีความหลากหลาย มีคุณลักษณะด้านความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและทักษะเหมาะสม เพื่อตรวจประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตามความเหมาะสม

“ระดับจังหวัด” หมายถึง หน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคที่รวมท้องที่หลายๆ อำเภอ เข้าด้วยกันและมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครอง และมีสถานศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและประถมศึกษา สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน และหน่วยงานอื่นๆ ที่มีสถานศึกษาในสังกัด

“ระดับเขต” หมายถึง เขตพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการของ กระทรวงศึกษา กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงกลาโหม กรมควบคุมโรค กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค และหน่วยงานอื่นๆ ที่มีสถานศึกษาในสังกัด

“ระดับส่วนกลาง” หมายถึง หน่วยงานระดับส่วนกลางที่เป็นต้นสังกัดของสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษา กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม กรมเจ้าท่า และหน่วยงานส่วนกลางของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และกรมส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่น กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

“ภาคีเครือข่ายภายนอก” หมายถึง บุคคล/ชมรม/ชุมชน/กลุ่มคน/กลุ่มองค์กร ที่อยู่ภายนอก สถานศึกษา

“ระดับพื้นที่” หมายถึง หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง ระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้านหรือชุมชน

2.2 องค์ประกอบการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่

2.2.1 ผู้ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่

การประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ยึดตรวจสอบหลักฐานหรือการอ้างอิงจากแหล่งข้อมูล/หลักฐาน เอกสาร/สิ่งที่เห็น ตามความเป็นจริงของสถานศึกษา จึงมีการจัดตั้งทีมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ยื่น โดยรูปแบบเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ เพื่อเป็นทีมประเมินในระดับต่างๆ รวมทั้งกำหนดบทบาทและหน้าที่ของการเป็นผู้ประเมิน แบ่งเป็น 3 ทีมประเมิน ประกอบด้วย

- 1) ทีมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับจังหวัด
- 2) ทีมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับเขต
- 3) ทีมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับส่วนกลาง

ทีมประเมิน	บทบาทและหน้าที่
<p>1) ทีมประเมินระดับจังหวัด หมายถึง คณะกรรมการ/คณะทำงานที่ได้รับการจัดตั้งจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดให้เป็นทีมประเมิน มีองค์ประกอบ ดังนี้</p> <p>ประธาน/หัวหน้าทีม : ผู้แทนต้นสังกัดของสถานศึกษาในจังหวัด เช่น ศึกษาธิการจังหวัด/สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด/สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร/เมืองพัทยา/หน่วยงานต้นสังกัดอื่นๆ ที่มีสถานศึกษาในพื้นที่</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานงาน และให้คำปรึกษา รวมทั้งส่งเสริม/สนับสนุนสถานศึกษาในการประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ 2. ประเมินและรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับดี เช่น หนังสือรับรอง ประกาศเกียรติคุณ ใบประกาศเกียรติบัตร ฯลฯ ให้กับสถานศึกษา 3. สรุปและแจ้งผลการประเมินสถานศึกษา ปลอดบุหรี่แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูที่เข้าร่วมฯ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ/แนวทาง การแก้ไขเพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

ทีมประเมิน

คณะกรรมการ/คณะทำงาน : หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในจังหวัด สาธารณสุขระดับจังหวัด และภาคีเครือข่ายระดับจังหวัด เช่น

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด
- สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
- สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด
- สำนักงาน กศน. จังหวัด
- ผู้อำนวยการสถานศึกษาในพื้นที่
- โรงพยาบาล หรือศูนย์บริการสาธารณสุข
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร**/เมืองพัทยา**
- กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน
- หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่
- ภาคีเครือข่ายระดับจังหวัด ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการ/คณะทำงานและเลขานุการ :

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

คณะกรรมการ/คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ* :**

- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด/
สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร/เมืองพัทยา/
หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่

บทบาทและหน้าที่

4. เสนอชื่อสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดี และมีความพร้อมที่จะรับการประเมินในระดับดีเด่น โดยแจ้งทีมประเมินระดับเขต
5. สรุปรายงานผลการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน แก่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่รับผิดชอบ/สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง
6. ร่วมกับทีมประเมิน ระดับเขต/ส่วนกลาง เพื่อประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดีเด่น และต้นแบบ
7. การดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทีมประเมิน

3) ทีมประเมินระดับเขต หมายถึง คณะกรรมการ/ คณะทำงานที่ได้รับการจัดตั้งจากสำนักงานป้องกัน ควบคุมโรค/สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง ให้เป็นทีมประเมิน มืองค์ประกอบ ดังนี้

ประธาน/หัวหน้าทีม : ผู้แทนต้นสังกัดของ สถานศึกษาระดับเขต เช่น ผู้ตรวจราชการของ กระทรวง ศึกษาธิการ/ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/ เมืองพัทยา**/สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร**/ หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่

คณะกรรมการ/คณะทำงาน : หน่วยงานต้นสังกัดของ สถานศึกษาในระดับเขต หน่วยงานสาธารณสุขระดับ เขต และภาคีเครือข่ายระดับเขต เช่น

- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- ศึกษาธิการจังหวัด
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด
- สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัด
- สำนักงาน กศน. จังหวัด
- โรงพยาบาล หรือศูนย์บริการสาธารณสุข
- กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค
- ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- และอื่นๆ ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการ/คณะทำงานและเลขานุการ :

- สำนักงานป้องกันควบคุมโรค/สถาบันป้องกัน ควบคุมโรคเขตเมือง

คณะกรรมการ/คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ* :**

- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด/ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร/เมืองพัทยา/ หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

บทบาทและหน้าที่

1. ประสานงาน และให้คำปรึกษา รวมทั้งส่งเสริม/สนับสนุนสถานศึกษาในการประเมิน เพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดภัย
2. ประเมินและรับรองสถานศึกษาปลอดภัย ระดับดีเด่น เช่น หนังสือรับรอง ประกาศ เกียรติคุณ ใบประกาศเกียรติบัตร ฯลฯ
3. สรุปและแจ้งผลการประเมินสถานศึกษา ปลอดภัย แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะ ครูที่เข้าร่วมฯ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข เพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป
4. สรุปผลการประเมินสถานศึกษาปลอดภัย รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน แก่หน่วยงานส่วน กลางรับทราบต่อไป (กคส.ก.สธ./ก.ศธ. ฯลฯ)
5. เสนอชื่อสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองเป็น สถานศึกษาระดับดีเด่น และมีความพร้อม ที่จะรับการประเมินในระดับต้นแบบ โดยแจ้ง ทีมประเมิน ระดับส่วนกลาง
6. ร่วมกับทีมประเมิน ระดับส่วนกลาง เพื่อประเมินสถานศึกษาปลอดภัย ระดับต้นแบบ
7. การดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทีมประเมิน	บทบาทและหน้าที่
<p>4) ทีมประเมินระดับส่วนกลาง หมายถึง คณะกรรมการ/คณะทำงานที่ได้รับการจัดตั้งจากระดับกรม/กระทรวง ให้เป็นทีมประเมิน</p> <p>มีองค์ประกอบ ดังนี้</p> <p>ประธาน/หัวหน้าทีม : ผู้แทนต้นสังกัดของสถานศึกษา ระดับกรม/กระทรวงที่มีสถานศึกษา</p> <p>คณะกรรมการ/คณะทำงาน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน - สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) - สำนักงานการศึกษา/สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด - กองส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น - กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน - ภาควิชาที่เกี่ยวข้อง (เช่น เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่/สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย/ฯลฯ) <p>คณะกรรมการ/คณะทำงานและเลขานุการ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค - สำนักงานป้องกันควบคุมโรค/สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง <p>คณะกรรมการ/คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานต้นสังกัดในระดับพื้นที่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานงาน และให้คำปรึกษา รวมทั้งส่งเสริม/สนับสนุนสถานศึกษาในการประเมิน เพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ 2. ประเมินและรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับต้นแบบ เช่น หนังสือรับรอง ประกาศเกียรติคุณ ใบประกาศเกียรติบัตร ฯลฯ 3. สรุปและแจ้งผลการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูที่เข้าร่วมฯ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข เพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป 4. รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลสถานศึกษาปลอดบุหรี่ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับต่างๆ พร้อมทั้งการวิเคราะห์ผลประเมินในภาพรวม เพื่อคืนข้อมูลให้กับ สคร. สปคม. สสจ. และหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา 5. การดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ :

- 1) *** กรณีเป็นเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
- 2) ประธานฯ และคณะกรรมการ/คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ ให้จัดตั้งให้ตรงกับหน่วยงานที่สังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่

คำสั่งสถานศึกษา.....

ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับ.....

อาศัยอำนาจตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับการประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่เป็นการประเมินผลการดำเนินงานหรือการค้นหาสถานศึกษาที่มีมาตรฐาน ตลอดจนพัฒนาให้เกิดเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่มีเชิงคุณภาพและนำไปสู่ความยั่งยืน ดังนั้นการจัดทำเกณฑ์ประเมินเพื่อการรับรอง “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” โดยใช้เป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลสถานศึกษาที่เข้าร่วมขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา ให้มีความเป็นมาตรฐานและมีทิศทางการดำเนินงานเดียวกัน จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. องค์ประกอบ

- 1.1 ประธานกรรมการ/คณะทำงาน
- 1.2 กรรมการ/คณะทำงาน
- 1.3 กรรมการ/คณะทำงาน
- 1.4 กรรมการ/คณะทำงาน
- 1.5 กรรมการ/คณะทำงาน
- 1.6 กรรมการ/คณะทำงาน
- 1.7 กรรมการและเลขานุการ

2. หน้าที่และอำนาจ

- 2.1 สนับสนุนและส่งเสริมสถานศึกษาให้เข้ารับการประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่
- 2.2 ประสานงานกับผู้รับผิดชอบของสถานศึกษาในการเข้าตรวจประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่
- 2.3 ประเมินและรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับ.....
- 2.4 สรุปผลการประเมินสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินฯ ผ่านการประเมินฯ แต่ละระดับ และจัดทำรายงานผลการประเมินฯ ให้ทีมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับ..... รับทราบ
- 2.5 เรื่องอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือนพ.ศ.....

.....
(.....)

หมายเหตุ : ประธานทีมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ แต่ละระดับเป็นผู้ลงนามแต่งตั้ง

2.2.2 เครื่องมือในการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่

เครื่องมือในการประเมิน หมายถึง เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดขึ้น ตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ เพื่อประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาที่เข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดย 7 มาตรการฯ ประกอบด้วย

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ
มาตรการที่ 1 การกำหนดนโยบาย “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” ของสถานศึกษา	<p>1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหาร</p> <p>1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร - เผยแพร่ นโยบายสู่นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา <p>1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย</p>
มาตรการที่ 2 การบริหารจัดการใน สถานศึกษาปลอดบุหรี่	<p>2.1 จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน และประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ (รายละเอียดตามแบบฟอร์มประเมินตนเอง)</p> <p>2.2 สืบหาข้อมูลการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้สูบบุหรี่ ความต้องการเลิก การพบเห็นการละเมิดการขาย และการสูบบุหรี่</p> <p>2.3 ติดตามการดำเนินงาน โดยคณะทำงานหรือคณะกรรมการของสถานศึกษา</p>
มาตรการที่ 3 จัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” ตามกฎหมาย	<p>3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ตามที่กฎหมายกำหนด และต้องมีการดำเนินงาน ดังนี้</p> <p>3.1.1 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย และเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ในระยะ 5 เมตร ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออก (หลัก) ของสถานศึกษา</p> <p>3.1.2 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณภายในสถานศึกษา (บริเวณนอกอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง)</p> <p>3.1.3 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออกอาคาร และภายในอาคารสถานที่ทุกช่องทางอาคาร และภายในอาคารสถานที่ทุกช่องทาง</p> <p>3.1.4 ไม่มีอุปกรณ์/ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ เช่น ที่เขี่ยบุหรี่ ถังทรายดับบุหรี่ ฯลฯ</p> <p>3.1.5 เผื่อระวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่ รวมถึงการขาย การส่งเสริมขาย การโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ในบริเวณสถานศึกษา และบริเวณที่กฎหมายกำหนด</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ
	<p>3.1.6 ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ รวมถึงมีมาตรการควบคุม ห้ามปรามหรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา</p> <p>3.1.7 สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ</p> <p>3.2 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมไม่ให้อื้อต่อการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา</p>
มาตรการที่ 4 การสอดแทรกเรื่องบุหรี่ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	<p>4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรม เพื่อสอดแทรกเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร</p> <p>4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร</p>
มาตรการที่ 5 การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่	<p>5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อการควบคุมยาสูบทั้งบริเวณใน และนอกสถานศึกษา</p> <p>5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ในช่องทางที่หลากหลาย</p> <p>5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษามีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากการสูบบุหรี่</p> <p>5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาร่วมรณรงค์บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่ และชักชวนให้คนในบ้านเลิกสูบบุหรี่</p>
มาตรการที่ 6 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาไม่ให้สูบบุหรี่	<p>6.1 มีกระบวนการคัดกรอง ป้องกัน และติดตาม นักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการริเริ่มสูบบุหรี่ ของนักเรียน นักศึกษา</p> <p>6.2 มีกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสูบบุหรี่ของนักเรียน นักศึกษา ที่สูบบุหรี่ให้เลิกสูบรวมทั้งมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน นักศึกษาที่สูบบุหรี่ เข้าสู่ระบบบริการเลิกตามความเหมาะสม และติดตามผลของนักเรียน นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการอย่างต่อเนื่อง</p>
มาตรการที่ 7 การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	<p>7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของผลิตภัณฑ์ยาสูบร่วมกับชุมชน</p> <p>7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่เยาวชน ตามกฎหมายกำหนด</p> <p>7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงาน “บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่”</p>

หมายเหตุ : แนวทางการดำเนินงานสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบท และสถานการณ์ของสถานศึกษา หรือพื้นที่ได้ โดยอยู่ภายใต้ 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่

ยกเว้น มาตรการที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ให้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดให้ครบทุกประเด็น

2.2.3 ขั้นตอนการประเมินสถานศึกษาปลอดภัย

การประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดภัย สถานศึกษาที่มีความพร้อมที่รับการประเมิน ประสานแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดในระดับพื้นที่ของสถานศึกษา (จัดส่งรายละเอียด เช่น รายชื่อสถานศึกษา/ผู้ประสานงานสถานศึกษา และเอกสาร/ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง) โดยหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาให้ประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อประสานทีมประเมินดำเนินการต่อไป โดยมีขั้นตอนการ ดังนี้

2.2.3.1 ขั้นตอนเตรียมการ เป็นขั้นตอนแรกก่อนเข้าประเมินฯ ดังนี้

1) สถานศึกษาต้องแจ้งความประสงค์เข้ารับการประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดภัย กับหน่วยงานต้นสังกัดในระดับพื้นที่ของสถานศึกษาหรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่เพื่อประสานงานทีมประเมินในระดับต่างๆ

2) ทีมประเมิน นัดวัน เวลาที่จะเข้าประเมิน และประสานความร่วมมือในเรื่องต่างๆ

3) วางแผนการตรวจประเมิน

4) ประชุมทีมประเมิน เพื่อเตรียมความพร้อม แบ่งบทบาทหน้าที่ และจัดเตรียมเอกสาร

2.2.3.2 ขั้นตอนประเมินสถานศึกษา ทีมเข้าประเมินเข้าประเมินสถานศึกษาตามวัน เวลาที่นัดหมายไว้ โดยดำเนินการ ดังนี้

1) ประธานทีมประเมินฯ แนะนำทีมประเมินให้กับผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ และขั้นตอนของการประเมินให้ทราบ รวมทั้ง การนัดเวลาเพื่อสรุปผลการประเมินเบื้องต้นกับผู้บริหาร คณะครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง

2) สถานศึกษานำเสนอผลการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยหรือการดำเนินการ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) ทีมประเมิน เริ่มประเมินตามการแบ่งบทบาทหน้าที่ โดยใช้เกณฑ์การประเมินสถานศึกษาปลอดภัย ซึ่งพิจารณาจากสอบถาม/สัมภาษณ์ การสังเกต การสำรวจ/ตรวจสอบสภาพพื้นที่ และเอกสาร/หลักฐาน/ข้อมูล

4) หลังสิ้นสุดการประเมิน ทีมประเมินสรุปผลประเมินในภาพรวมเบื้องต้น

2.2.3.3 ขั้นตอนสรุปและแจ้งผลการประเมิน เป็นขั้นตอนสุดท้ายหลังทีมประเมินได้ทำการประเมินเสร็จสิ้น เพื่อจัดทำสรุปผลการประเมิน แบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

1) การสรุปผลการประเมิน (ภายหลังเสร็จสิ้นการประเมิน) ทีมประเมินนำเสนอผลการประเมินเบื้องต้นแก่ผู้บริหาร คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางนำเสนอ ดังนี้

(1) ผลการประเมินในรายละเอียดแต่ละเกณฑ์ประเมิน เพื่อให้เกิดความชัดเจน และเข้าใจ ได้แก่

- ข้อมูล (สิ่งที่ดำเนินการได้ดี) /ข้อค้นพบในสถานศึกษา
- ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขในการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนา

(2) เปิดโอกาสให้ผู้บริหาร คณะครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ซักถาม/เสนอข้อคิดเห็น

(3) กล่าวสรุปและปิดการเข้าประเมินสถานศึกษา

2) การสรุปและแจ้งผลการประเมินอย่างเป็นทางการ โดยนัดหมายทีมประเมิน เพื่อวิเคราะห์ผลการประเมินและสรุปผลการผ่านการประเมิน และทีมประเมินแจ้งผลการประเมินอย่างเป็นทางการแก่สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ รวมทั้งรายงาน ผลการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่แก่ทีมประเมิน ระดับถัดไป

3) การรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยทีมประเมินฯ จัดส่งเอกสารรับรองสถานศึกษา ปลอดบุหรี่ให้กับสถานศึกษา เช่น หนังสือรับรอง ประกาศเกียรติคุณ ใบประกาศเกียรติบัตร ฯลฯ

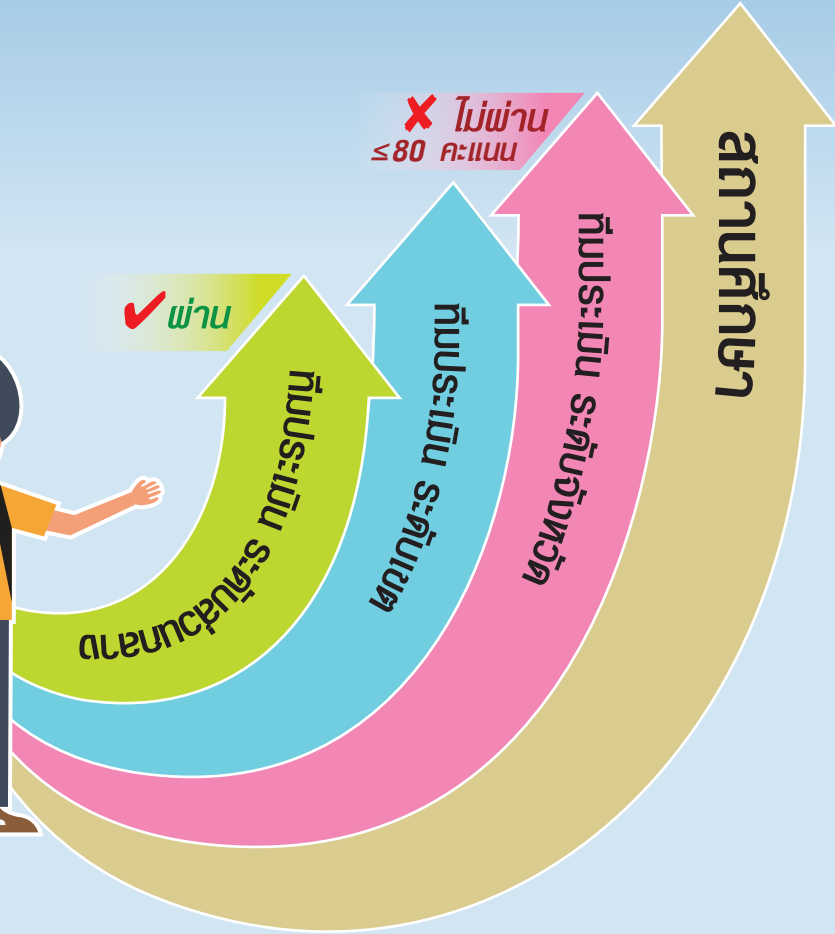
ทั้งนี้ เมื่อตรวจประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ในแต่ละระดับแล้ว ทีมประเมินต้องส่งต่อข้อมูล ให้ทีมประเมินระดับสูงขึ้นไปให้รับทราบ รวมทั้งให้การสนับสนุนสถานศึกษาในพัฒนาการดำเนินงานฯ แต่ละระดับ (แสดงดังภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับต้นแบบ

ส่วนที่ 3

การประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่

การประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับต่างๆ เป็นการประเมินเชิงคุณภาพ และ ประสิทธิภาพการขับเคลื่อนการดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ของสถานศึกษา รวมทั้งเพื่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตลอดจนเป็นการกระตุ้น จูงใจ ให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับที่สูงขึ้น โดยได้กำหนดเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ดังนี้

- เกณฑ์ประเมินที่ 1 การกำหนดนโยบาย “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” ของสถานศึกษา
- เกณฑ์ประเมินที่ 2 การบริหารจัดการในสถานศึกษาปลอดบุหรี่
- เกณฑ์ประเมินที่ 3 จัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” ตามกฎหมาย
- เกณฑ์ประเมินที่ 4 การสอดแทรกเรื่องบุหรี่ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร
- เกณฑ์ประเมินที่ 5 การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่
- เกณฑ์ประเมินที่ 6 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาไม่ให้สูบบุหรี่
- เกณฑ์ประเมินที่ 7 การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

3.1 การดำเนินการประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่

การเข้ารับการประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สิ่งสำคัญที่สุดคือ ความพร้อมของสถานศึกษา เริ่มจากสถานศึกษาที่มีความพร้อมเข้ารับการประเมิน แจ้งหน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ของสถานศึกษา โดยมีกระบวนการเข้าสู่การประเมินและรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ดังนี้

(1) หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่และหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ชี้แจง/พัฒนาศักยภาพบุคลากรของสถานศึกษา และสนับสนุนเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่

(2) สถานศึกษาแสดงเจตจำนงเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ยับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่ หรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่

(3) สถานศึกษาประเมินตนเองในเบื้องต้น (ระดับพัฒนา) ตามแบบฟอร์มประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ เพื่อให้ทราบการดำเนินงานตาม 7 มาตรการฯ พร้อมทั้งเข้าสู่กระบวนการประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่

ทั้งนี้ การพัฒนาการดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สามารถขอคำแนะนำและการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาหรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ และส่วนกลางได้

(4) สถานศึกษาที่ประเมินตนเองตามแบบฟอร์มฯ เมื่อมีความพร้อมรับการประเมินให้แจ้งหน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ของสถานศึกษาหรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อรับการประเมินและรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยประสานงานกับทีมประเมิน **ระดับจังหวัด ระดับเขต และระดับส่วนกลาง** โดยมีแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

4.1) ประสานงานกับผู้รับผิดชอบของสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะเข้าประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่

4.2) ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ตามเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ดังนี้

4.2.1 ผ่านการประเมินฯ ระดับจังหวัด ผลคะแนนรวมได้

- คะแนนรวม ≤ 80 ไม่ผ่าน พัฒนาต่อไป
- คะแนนรวม 81 - 90 คะแนน ผ่านสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับดี
- คะแนนรวม 91- 100 คะแนน ผ่านสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับดีเด่น
- ให้ทีมประเมินฯ ระดับจังหวัด รับรองการผ่านเกณฑ์ประเมินฯ ระดับดี

และระดับดีเด่น ในระดับจังหวัด

ทั้งนี้ หากสถานศึกษามีความพร้อมและผ่านการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับจังหวัดแล้ว ได้คะแนนระดับดีเด่น สามารถขอรับการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับเขตได้

4.2.2 ผ่านการประเมินฯ ระดับเขต ผลคะแนนรวมได้

- คะแนนรวม ≤ 80 ไม่ผ่าน พัฒนาต่อไป
- คะแนนรวม 81 - 90 คะแนน ผ่านสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับดี
- คะแนนรวม 91- 100 คะแนน ผ่านสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับดีเด่น
- ให้ทีมประเมินฯ ระดับเขต รับรองการผ่านเกณฑ์ประเมินฯ ระดับดี

และระดับดีเด่น ในระดับเขต

ทั้งนี้ หากสถานศึกษามีความพร้อม และผ่านการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับดีเด่น ในระดับเขต มาแล้ว 2 ปี และมีคะแนนสูง ลำดับ 1 สามารถขอรับการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับต้นแบบ จากทีมประเมิน ส่วนกลางได้

4.2.3 ระดับต้นแบบ ทีมประเมินระดับส่วนกลาง เป็นผู้ประเมินและรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับต้นแบบ ซึ่งต้องผ่านการรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับดีเด่น มีผลคะแนนสูงสุด ลำดับ 1 จากทีมประเมิน ระดับเขต จึงสามารถประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบได้

4.3) แจ้งผลการประเมินเบื้องต้น พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อเข้าสู่การประเมินในระดับต่างๆ

(5) สรุปรายงานผลการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ เฉพาะสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินฯ ดังนี้

5.1 ผ่านการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับดีและดีเด่น : ทีมประเมินระดับจังหวัด รายงานผลการประเมินให้ทีมประเมินระดับเขต และหน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ของสถานศึกษารับทราบ

5.2 ผ่านการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ระดับดีและดีเด่น : ทีมประเมินระดับเขต รายงานผลการประเมินและจัดทำฐานข้อมูลสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีและดีเด่น เพื่อรายงานให้ทีมประเมินระดับส่วนกลางและหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษารับทราบ โดยกรมควบคุมโรค (กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ) เป็นผู้รวบรวมข้อมูลในภาพรวม

ทั้งนี้ การประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ในระดับต่างๆ รวมทั้งการเลื่อนระดับการประเมิน ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษา และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์ สามารถแจ้งความประสงค์ กับหน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ หรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อประสานการดำเนินงานร่วมกันต่อไป

แผนภาพแสดงกระบวนการการดำเนินการประเมิน เพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่

หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่/หน่วยงานสาธารณสุข
ชี้แจง/พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่

สถานศึกษา

- แจ้งความประสงค์เข้าร่วมดำเนินการ สถานศึกษาปลอดบุหรี่
- ประเมินตนเองตามแบบฟอร์มประเมินฯ และดำเนินการตามแนวทาง
- แจ้งความประสงค์ในการเข้าประเมินเพื่อรับรอง สถานศึกษาปลอดบุหรี่

ทีมประเมิน ระดับจังหวัด

- ประสาน ผู้รับผิดชอบ สถานศึกษา และทีมประเมิน ระดับจังหวัด
- เข้าประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดี และดีเด่น ในระดับจังหวัด
- คัดเลือก สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีเด่น เพื่อเข้าประเมินระดับเขต
- เสนอผลประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ในจังหวัด ให้ทีมประเมินระดับเขตรับทราบ

ทีมประเมิน ระดับเขต

- ประสานทีมประเมินระดับ จังหวัด เพื่อเข้าประเมินรับรอง สถานศึกษาปลอดบุหรี่
- ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดีและดีเด่น ในระดับเขต
- คัดเลือก สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ผ่านเกณฑ์คะแนนระดับดีเด่น คะแนนสูงลำดับ 1 เพื่อเข้าประเมิน สถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบ
- รวบรวมและเสนอผลการประเมินปลอดบุหรี่ ให้ส่วนกลางรับทราบ

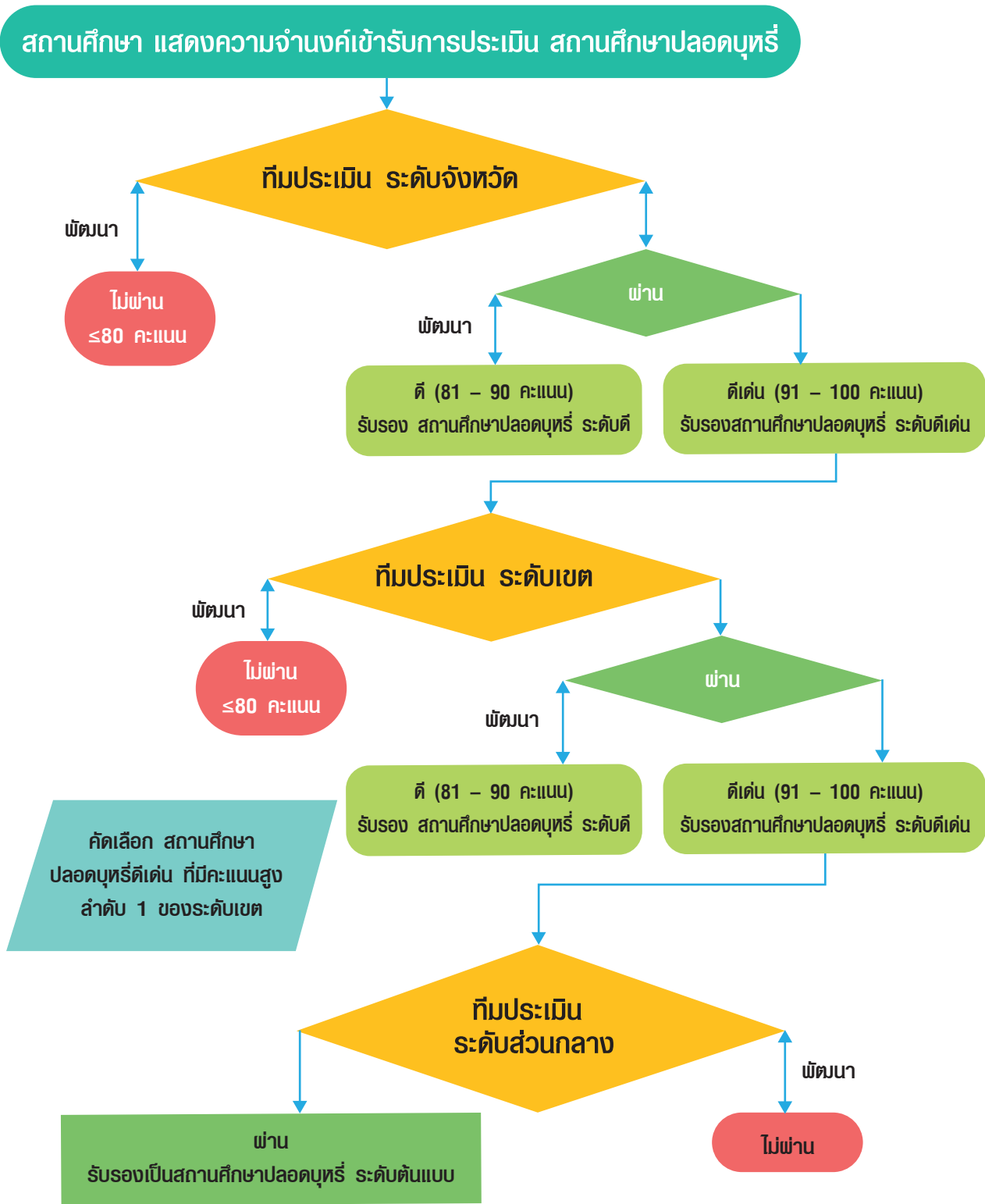

ทีมประเมิน ระดับส่วนกลาง

- ประสานทีมประเมินระดับจังหวัดและเขต เพื่อเข้าประเมินหรือตรวจสอบ หรือพิจารณาตัดสินจากเอกสาร และผลการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับเขต เพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบ
- ประกาศผล สถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบ หรือคัดเลือกเพื่อรับรางวัล

***หมายเหตุ : ทั้งนี้ การประเมินแต่ละระดับ ให้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษา

แผนภาพแสดงขั้นตอนการเข้าประเมินเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่

หมายเหตุ

- 1) สถานศึกษาที่จะเข้าประเมิน สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับเขต ได้ต้องมีผลคะแนนรวมในระดับดีเด่น
- 2) สถานศึกษาที่จะเข้าประเมิน สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับต้นแบบ ได้ ต้องผ่านรับรองเป็น สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดีเด่น ในระดับเขต โดยคะแนนรวมสูง อันดับ 1 รวมทั้งมีการดำเนินการ มาแล้ว 2 ปี

3.2 เกณฑ์การประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ของทีมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับจังหวัด

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/ เอกสารประกอบ/หลักฐาน
มาตรการที่ 1 การกำหนดนโยบาย “สถานศึกษา ปลอดบุหรี่” ของสถานศึกษา (10 คะแนน)	<p>1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนาม โดยผู้บริหาร (3 คะแนน)</p> <p>1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ</p> <p>1.2.1 ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>1.2.2 เผยแพร่ นโยบายสู่ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา (4 คะแนน)</p> <p>1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย (3 คะแนน)</p>	<p>การจัดทำนโยบาย ครบทุกมาตรการ</p> <p>1) การประกาศและเผยแพร่ นโยบาย ภายนอกสถานศึกษา เป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้บริหารร่วมกับภาคีเครือข่ายภายนอก</p> <p>2) การประกาศและเผยแพร่ นโยบาย ภายในสถานศึกษา เป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้บริหาร</p> <p>ตั้งแต่ 3 ช่องทางขึ้นไป</p>	<p>1) เอกสาร : นโยบาย/ประกาศสถานศึกษา เป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่</p> <p>1) เอกสาร/หลักฐานการถ่ายทอดนโยบายให้บุคลากรนักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษารับทราบ เช่น</p> <p>1.1) คู่มือโรงเรียน/นักเรียน นักศึกษา/ผู้ปกครอง</p> <p>1.2) บันทึกรายงานการประชุม</p> <p>1.3) ภาพถ่ายการดำเนินงาน (ระบุรายชื่อกิจกรรม/วันที่ดำเนินการ/สถานที่ (ระบุ)</p> <p>1.4) ติดแสดงนโยบายให้เห็นเด่นชัดภายใน/นอกบริเวณโรงเรียน</p> <p>2) สุ่มสัมภาษณ์ ครู/บุคลากร/นักเรียน/นักศึกษา/ผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 20 คน</p>
			<p>1) หลักฐานจากช่องทางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>1.1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (วิทยุ/โทรทัศน์/อินเทอร์เน็ต)</p> <p>1.2) สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์/วารสาร/ป้ายประกาศ/ใบปลิว)</p> <p>1.3) สื่อบุคคล (แกนนำ/ตัวแทน)</p> <p>1.4) สื่อในกิจกรรมต่างๆ (ประชุม/แข่งกีฬา/แข่งขันสร้างสรรค์)</p> <p>1.5) ช่องทางอื่นๆ (ถ้ามี)</p>

รวมคะแนนทั้งหมด 10 คะแนน

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/ เอกสารประกอบ/หลักฐาน
มาตรการที่ 2 การบริหาร จัดการในสถาน ศึกษาปลอดภัย (10 คะแนน)	2.1 จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการสถานศึกษาปลอดภัย และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน และเป็นตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดภัย (2 คะแนน) 2.2 สํารวจข้อมูลการสูญหายหรือในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้สูญหาย การพบเห็น การละเมิดการขย และการสูญหาย ฯลฯ (4 คะแนน)	บุคลากรภายในสถานศึกษา ร่วมในคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการฯ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งการกำหนดบทบาทหน้าที่ ครบทุกมาตรการ 1) การสำรวจจำนวนผู้สูญ และความต้องการการเลิกบุหรี่ของนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำไปใช้ประโยชน์ 2) การสำรวจจำนวนผู้สูญ และความต้องการการเลิกบุหรี่ของครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ รวมทั้งนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำไปใช้ประโยชน์ 3) ระบบการแจ้งข้อมูล/ร้องเรียน เมื่อพบเห็นการสูญหาย การขยหาย หรือการลักลอบนำบุหรี่เข้ามาภายในบริเวณสถานศึกษา	1) เอกสารคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการฯ 2) เอกสารการประชุมคณะกรรมการ 3) รายงานการประชุมคณะทำงานหรือคณะกรรมการฯ 1) เครื่องมือ/เอกสารที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลจำนวนผู้สูญหาย ต้องการเลิกบุหรี่ การละเมิดกฎหมาย และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) มีเอกสารระบบการแจ้งข้อมูล/ข้อร้องเรียน - รายงาน/สรุปผล ได้แก่ 2.1) การสำรวจ จำนวนผู้สูญ และความถี่ของการเลิกของครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และนักเรียน นักศึกษา 2.2) การพบเห็นการสูญหายหรือในสถานศึกษา 2.3) การพบและแจ้งการขยหายภายในสถานศึกษา/การลักลอบนำบุหรี่ยังมาภายในบริเวณสถานศึกษา 2.4) เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง - ภาพถ่ายการดำเนินงานกิจกรรม
2.3 ติดตามการดำเนินงาน โดยคณะทำงานหรือคณะกรรมการของสถานศึกษา (4 คะแนน)	1) การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน อย่างน้อย 2 ครั้งต่อปีการศึกษา 2) การนำผลการติดตามประเมินผล ไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน	1) การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน อย่างน้อย 2 ครั้งต่อปีการศึกษา 2) การนำผลการติดตามประเมินผล ไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน	1) คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการติดตามประเมินผล (เชื่อมโยงกับข้อ 2.1) 2) รายงานการประชุมติดตามการดำเนินงาน 3) มีรายงาน/สรุปผลการนำผลการติดตามการดำเนินงานไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสารประกอบ/หลักฐาน
มาตรการที่ 3 จัดสภาพแวดล้อม เพื่อ “สถาบันศึกษา ปลอดบุหรี่” ตามกฎหมาย (20 คะแนน)	<p>3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดบุหรี่</p> <p>3.1.1 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย และเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ในระยะ 5 เมตร ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออก (หลัก) ของสถานศึกษา (4 คะแนน)</p> <p>3.1.2 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณภายในสถานศึกษา (บริเวณอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง) (4 คะแนน)</p> <p>3.1.3 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออกอาคาร และภายในอาคาร สถานที่ ทุกช่องทาง (3 คะแนน)</p> <p>3.1.4 ไม่มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับสูบบุหรี่ เช่น ที่เขี่ยบุหรี่ ถังทรายดับบุหรี่ ฯลฯ (1 คะแนน)</p> <p>3.1.5 ฝ้าระวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่ รวมถึงการขาย การส่งเสริมขาย การโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ในบริเวณสถานศึกษา และบริเวณที่กฎหมายกำหนด (2 คะแนน)</p>	<p>ครบถ้วนและถูกต้อง</p> <p>ครบถ้วนและถูกต้อง</p> <p>ครบถ้วนและถูกต้อง</p> <p>ไม่มี/ไม่พบ</p> <p>1) ระบบการฝ้าระวังฯ เฉพาะเรื่องบุหรี่ 2) ระบบฝ้าระวังฯ โดยบูรณาการร่วมกับงาน/กิจกรรมอื่นๆ</p>	<p>1) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน</p> <p>2) การสังเกต</p> <p>1) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน</p> <p>2) การสังเกต</p> <p>1) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน</p> <p>2) การสังเกต</p> <p>1) เอกสารระบบการฝ้าระวัง (แผนฝ้าระวัง/เวรตรวจตรา)</p> <p>2) แผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการฝ้าระวัง</p> <p>3) อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการฝ้าระวัง เช่น กระดาษกาวโน้ตสำหรับมอมมูบ ก้อนวงจรปิด</p> <p>4) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/ เอกสารประกอบ/หลักฐาน
<p>3.1.6 ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ รวมถึง มีมาตรการควบคุม ห้ามปรามหรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา (2 คะแนน)</p>	<p>1) มีมาตรการควบคุม ห้ามปรามหรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา</p> <p>2) การประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน ลงนามโดยผู้บริหารสถานศึกษา</p>	<p>1) รายงานสรุปผลการประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน</p> <p>2) เอกสารกระบวนการ/ขั้นตอน มาตรการควบคุม ห้ามปราม หรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา</p> <p>3) เอกสารแสดงการประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน ให้เห็นเด่นชัด ภายใน/นอกบริเวณสถานศึกษา</p> <p>4) หลักฐานจากช่องทางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>4.1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (วิทยุ/โทรทัศน์/อินเทอร์เน็ต)</p> <p>4.2) สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์/วารสาร/ป้ายประกาศ/ใบปลิว)</p> <p>4.3) สื่อบุคคล (แกนนำ/ตัวแทน)</p> <p>4.4) สื่อกิจกรรมต่างๆ (ประชุม/แข่งกีฬา/พบปะสังสรรค์)</p>	<p>1) รายงานสรุปผลการประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน</p> <p>2) เอกสารกระบวนการ/ขั้นตอน มาตรการควบคุม ห้ามปราม หรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา</p> <p>3) เอกสารแสดงการประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน ให้เห็นเด่นชัด ภายใน/นอกบริเวณสถานศึกษา</p> <p>4) หลักฐานจากช่องทางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>4.1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (วิทยุ/โทรทัศน์/อินเทอร์เน็ต)</p> <p>4.2) สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์/วารสาร/ป้ายประกาศ/ใบปลิว)</p> <p>4.3) สื่อบุคคล (แกนนำ/ตัวแทน)</p> <p>4.4) สื่อกิจกรรมต่างๆ (ประชุม/แข่งกีฬา/พบปะสังสรรค์)</p>
<p>3.1.7 สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ (2 คะแนน)</p>	<p>การประกาศ/ประชาสัมพันธ์/แจ้งนโยบายสถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ให้ทุกคนภายในสถานศึกษารับทราบ</p>	<p>1) รายงาน/เอกสารที่แสดงว่าสถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ</p> <p>2) สุ่มสัมภาษณ์ ครู/บุคลากร/นักเรียน/นักศึกษา/ผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 10 คน</p>	<p>1) รายงาน/เอกสารที่แสดงว่าสถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ</p> <p>2) สุ่มสัมภาษณ์ ครู/บุคลากร/นักเรียน/นักศึกษา/ผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 10 คน</p>
<p>3.2 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมไม่ให้อื้อตอกการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา (2 คะแนน)</p>	<p>การปรับปรุงภูมิทัศน์/สภาพแวดล้อมไม่ให้อื้อตอกการสูบบุหรี่</p>	<p>1) เอกสาร/รายงาน การดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์/สภาพแวดล้อม</p> <p>2) ภาพกิจกรรมการจัดนิทรรศการณรงค์ให้ทุกพื้นที่ของสถานศึกษาปลอดบุหรี่</p> <p>3) ภาพถ่ายกิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์ที่เสี่ยง หรือจุดอับที่ไม่เอื้อตอกการสูบบุหรี่</p> <p>4) การสังเกต/สอบถาม</p>	<p>1) เอกสาร/รายงาน การดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์/สภาพแวดล้อม</p> <p>2) ภาพกิจกรรมการจัดนิทรรศการณรงค์ให้ทุกพื้นที่ของสถานศึกษาปลอดบุหรี่</p> <p>3) ภาพถ่ายกิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์ที่เสี่ยง หรือจุดอับที่ไม่เอื้อตอกการสูบบุหรี่</p> <p>4) การสังเกต/สอบถาม</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสารประกอบ/หลักฐาน
มาตรการที่ 4 การสอดแทรก เรื่องพุทธในการ เรียน การสอน และกิจกรรมนอก หลักสูตร (10 คะแนน)	4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรมเพื่อสอดแทรกเรื่องโทษ พืชภัย และผลกระทบของพุทธในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร (5 คะแนน)	1) ระบุในรายวิชา/กิจกรรมสอดแทรกเรื่องโทษ พืชภัย และผลกระทบของพุทธ ในแผนการสอน นอกหลักสูตร และในหลักสูตร 2) มีแผนการสอนในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ที่สอดแทรกเรื่องโทษ พืชภัย และผลกระทบของพุทธ	1) เอกสาร/แผนการสอนรายวิชา 2) เอกสาร/แผนการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร
4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พืชภัย และผลกระทบของพุทธในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ตามแผนการสอน ในหลักสูตร และนอกหลักสูตร	ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พืชภัย และผลกระทบของพุทธ ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ตามแผนการสอน ในหลักสูตร และนอกหลักสูตร	1) ภาพกิจกรรม/ผลงาน ของนักเรียน นักศึกษา 2) สุ่มสัมภาษณ์นักเรียน/นักศึกษา อย่างน้อย 10 คน	
รวมคะแนนทั้งหมด 10 คะแนน			
มาตรการที่ 5 การมีส่วนร่วม ของนักเรียนใน การขับเคลื่อน สถานศึกษา ปลอดภัย (15 คะแนน)	5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบทั้งบริเวณในและนอกสถานศึกษา (3 คะแนน)	กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบ <u>บริเวณนอกสถานศึกษา</u> และภายในสถานศึกษา	1) รายงานผลการดำเนินงาน 2) ผลงานของนักเรียน นักศึกษา 3) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน
5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ในช่องทางที่หลากหลาย (2 คะแนน)	ตั้งแต่ 3 ช่องทาง	1) หลักฐานจากช่องทางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 1.1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (วิทยุ/โทรทัศน์/อินเทอร์เน็ต) 1.2) สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์/วารสาร/ป้ายประกาศ/ใบปลิว) 1.3) สื่อบุคคล (แกนนำ/ตัวแทน) 1.4) สื่อกิจกรรมต่างๆ (ประชุม/แข่งกีฬา/พบปะสังสรรค์)	
5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาใน	1) การเรียน การสอน/กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้	1) รายงานผลการดำเนินงาน/ผลงานของนักเรียน นักศึกษา 2) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน	

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/ เอกสารประกอบ/หลักฐาน
	สถานศึกษามีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเอง จากการสูบบุหรี่ (5 คะแนน)	2) นักเรียน นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้	
	5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาร่วมรณรงค์ บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่ และชักชวนให้ คนในบ้านเลิกสูบบุหรี่ (5 คะแนน)	1) กิจกรรมการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาร่วมรณรงค์ บ้านปลอดควันบุหรี่ และชุมชนปลอดควันบุหรี่ 2) กิจกรรมการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ชักชวนให้ คนในบ้าน/ชุมชนเลิกสูบบุหรี่	1) รายงานผลการดำเนินงาน/ผลงานของนักเรียน นักศึกษา 2) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน 3) สุ่มสอบถาม/สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา อย่างน้อย 10 คน
รวมคะแนนทั้งหมด 15 คะแนน			
มาตรการที่ 6 การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน/นักศึกษา ไม่ให้สูบบุหรี่ (20 คะแนน)	6.1 มีกระบวนการคัดกรอง ป้องกัน และ ติดตาม นักเรียน นักศึกษา กลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการเริ่มสูบบุหรี่ ของนักเรียน นักศึกษา (5 คะแนน)	1) ระบบ/ขั้นตอน/กระบวนการและคัดกรอง ป้องกัน การสูบบุหรี่ของนักเรียน 2) นักศึกษา ระบบ/ขั้นตอน/กระบวนการติดตาม นักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง/เสพติดสูบบุหรี่ อย่างต่อเนื่อง	1) เอกสารระบบ/ขั้นตอน/กระบวนการ การคัดกรอง ป้องกัน และติดตามเพื่อป้องกันการเริ่มสูบบุหรี่ 2) เอกสารการบันทึกรายชื่อผู้รับบริการคัดกรองฯ 3) บันทึก/รายงานผลการติดตามเพื่อป้องกันการเริ่มสูบบุหรี่ 4) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน
	6.2 มีกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสูบบุหรี่ของนักเรียน นักศึกษา ที่สูบบุหรี่ให้ เลิกสูบบุหรี่ รวมทั้งการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง (10 คะแนน)	1) ระบบ/ขั้นตอน/กระบวนการและการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา นักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง/เสพติดสูบบุหรี่ อย่างต่อเนื่อง 2) การติดตามผลในการดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษา	1) เอกสารระบบ/ขั้นตอน/กระบวนการในการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และติดตาม 2) บันทึก/รายงานผลการดำเนินการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา 3) สุ่มสัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษากลุ่ม “เสี่ยง หรือสูบบุหรี่” อย่างน้อย 10 คน
	6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน นักศึกษา ที่สูบบุหรี่เข้าสู่ระบบบริการเลิกตามความ เหมาะสม และติดตามผลของนักเรียน	1) ระบบ/ขั้นตอน/กระบวนการหรือการส่งต่อนักเรียน นักศึกษาที่สูบบุหรี่เข้าสู่ระบบบริการเลิกบุหรี่ 2) การติดตามผลอย่างต่อเนื่องในการส่งต่อนักเรียน	1) เอกสารระบบ/ขั้นตอน/กระบวนการส่งต่อและติดตามผล 2) รายงานผลการส่งต่อนักเรียน/นักศึกษาที่สูบบุหรี่ เข้าสู่ระบบ/ขั้นตอน/กระบวนการ/ระบบบริการเลิกสูบบุหรี่

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสารประกอบ/หลักฐาน
	นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการอย่างต่อเนื่อง (5 คะแนน)	นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการเล็กบุหรี	3) รายงานการติดตามผลการเลิกสูบบุหรี 4) สุ่มสัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษากลุ่มที่มีการส่งต่อระบบบริการเลิกบุหรี อย่างน้อย 10 คน
รวมคะแนนทั้งหมด 20 คะแนน			
มาตรการที่ 7 การมีกิจกรรม ร่วมกับระหว่าง สถานศึกษา ชุมชน (15 คะแนน)	7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนัก เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ ร่วมกับชุมชน (2 คะแนน) 7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่เยาวชน ตามกฎหมายกำหนด (3 คะแนน)	1) สถานศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา มีกิจกรรม หรือมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรม 2) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม ภายในชุมชน	1) รายงานผลการดำเนินงาน/กิจกรรม 2) แผนงาน/โครงการที่จัดทำร่วมกับชุมชน 3) ภาพถ่าย การดำเนินงาน/กิจกรรม
7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงาน “บ้านและชุมชนปลอดบุหรี” (10 คะแนน)	ชุมชนมีนโยบายร่วมกันในการสนับสนุนการดำเนินงาน “บ้านและชุมชนปลอดบุหรี” 2) กิจกรรม/การดำเนินงานผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงาน “ชุมชนปลอดบุหรี” และ “บ้านปลอดบุหรี”	1) รายงานผลการดำเนินงานชี้แจงและขอความร่วมมือ 2) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน 3) บันทึก/การสำรวจร้านค้าที่จำหน่ายบุหรี รอบสถานศึกษา 4) สุ่มสัมภาษณ์ร้านค้าในชุมชน/รอบสถานศึกษา	1) เอกสาร : นโยบาย/ประกาศ บ้านและชุมชนปลอดบุหรี 2) แผนงาน/โครงการที่จัดทำร่วมกับชุมชน 3) รายงานผลการดำเนินงาน 4) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน 5) สุ่มสัมภาษณ์ประชาชนในชุมชน/รอบสถานศึกษา อย่างน้อย 10 คน
รวมคะแนนทั้งหมด 17 คะแนน			

หมายเหตุ

- 1) ผ่านเกณฑ์ประเมิน ระดับดี ในระดับเขต คะแนนรวม 81 – 90 คะแนน
- 2) ผ่านเกณฑ์ประเมิน ระดับดีดีเด่น ในระดับเขต คะแนนรวม 90 – 100 คะแนน

3.3 เกณฑ์การประเมินเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ของที่มประเมินระดับประถมศึกษา

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/ เอกสารประกอบ/หลักฐาน
มาตรการที่ 1 การกำหนด นโยบาย “สถาน ศึกษาปลอดบุหรี่” ของสถานศึกษา (10 คะแนน)	<p>1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ เป็นเขตปลอดบุหรี่ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนาม โดยผู้บริหาร (3 คะแนน)</p> <p>1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ</p> <p>1.2.1 ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>1.2.2 เผยแพร่ นโยบายสู่นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา (4 คะแนน)</p>	<p>1) การกำหนดนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ โดยมีภาคีเครือข่ายภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายร่วมกับสถานศึกษา</p> <p>2) มีการจัดทำนโยบาย ครบทุกมาตรการ</p> <p>1) การสำรวจการรับรู้ รับทราบประกาศ/นโยบายของนักเรียน นักศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ ของสถานศึกษา</p> <p>2) มีการเผยแพร่นโยบาย ภายนอกสถานศึกษา และภายในสถานศึกษา เป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้บริหารร่วมกับภาคีเครือข่ายภายนอก</p> <p>3) มีการเผยแพร่นโยบาย เป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้บริหาร</p>	<p>1) นโยบาย/ประกาศสถานศึกษา เป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่</p> <p>2) เอกสาร/ภาพถ่าย ที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย เช่น บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU), รายงานการประชุม ฯลฯ</p> <p>1) เอกสาร/หลักฐานการถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ/เผยแพร่ให้นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษารับทราบ เช่น</p> <p>1.1) คู่มือโรงเรียน/นักเรียน/นักศึกษา/ผู้ปกครอง</p> <p>1.2) บันทึกรายงานการประชุม</p> <p>1.3) ภาพถ่ายการดำเนินงาน (ระบุรายชื่อกิจกรรม/วัน สถานที่)</p> <p>1.4) ติดแสดงนโยบายให้เห็นเด่นชัดภายใน/นอกบริเวณโรงเรียน</p> <p>2) สุ่มสัมภาษณ์ ครู/บุคลากร/นักเรียน/นักศึกษา/ผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 20 คน</p> <p>3) มีรายงาน/สรุปผล/วิเคราะห์การรับรู้ รับทราบประกาศ/นโยบาย ของนักเรียน นักศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และภาคีเครือข่ายนอกของสถานศึกษา</p>
1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย (3 คะแนน)		<p>1) การสำรวจการรับรู้ รับทราบการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประกาศ/นโยบายฯ ให้กับบุคลากรในสถานศึกษา นักเรียน นักศึกษา และภาคีเครือข่ายภายนอกสถานศึกษา</p>	<p>1) หลักฐานจากช่องทางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>1.1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (วิทยุ โทรศัพท์/อินเทอร์เน็ต)</p> <p>1.2) สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์/วารสาร/ป้ายประกาศ/ใบปลิว)</p> <p>1.3) สื่อบุคคล (แกนนำ/ตัวแทน)</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสารประกอบ/หลักฐาน
		<p>2) มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประกาศ/นโยบาย ให้ภาคีเครือข่ายภายนอก รับทราบ ตั้งแต่ 3 ช่องทางขึ้นไป</p>	<p>1.4) สื่อกิจกรรมต่างๆ (ประชุม/แข่งกีฬา/พบปะสังสรรค์) 1.5) อื่นๆ</p> <p>2) มีรายงาน/สรุปผล/วิเคราะห์การรับรู้ รับทราบการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ประกาศ/นโยบาย ของนักเรียน นักศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ และภาคีเครือข่ายภายนอก ของสถานศึกษา</p>
รวมคะแนนทั้งหมด 10 คะแนน			
<p>มาตรการที่ 2 การบริหาร จัดการในสถาน ศึกษาปลอดบุหรี่ (10 คะแนน)</p>	<p>2.1 จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการ สถานศึกษาปลอดบุหรี่ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน และประเมินตนเอง ในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ (2 คะแนน)</p> <p>2.2 สํารวจข้อมูลการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้สูบบุหรี่ ความต้องการเลิก การพบเห็น การละเมิดการสูบ และผลการสูบบุหรี่ ฯลฯ (4 คะแนน)</p>	<p>1) ภาคีเครือข่ายภายนอกร่วมมือในคำสั่งแต่งตั้ง คณะทำงานหรือคณะกรรมการสถานศึกษาปลอด บุหรี่และกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ครบทุก มาตรการ</p> <p>2) บุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมในคำสั่งแต่งตั้ง คณะทำงานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน และ ติดตาม รวมทั้งการกำหนดบทบาทหน้าที่ แยกย้าย มาตรการครบทุกมาตรการ</p>	<p>1) เอกสารคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการ และภูมิภาคีเครือข่ายนอกเข้าร่วม และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ อย่างชัดเจน</p> <p>2) เอกสารการประเมินตนเอง และวิเคราะห์ผลการประเมิน และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา</p> <p>3) รายงานการประชุมคณะทำงานหรือคณะกรรมการ</p>
		<p>1) การสำรวจจำนวนผู้สูบบุหรี่ และความต้องการเลิก บุหรี่ของนักเรียน นักศึกษา ครู บุคลากรทางการ ศึกษา รวมทั้งนำข้อมูลมาวิเคราะห์</p> <p>2) การสำรวจจำนวนผู้สูบบุหรี่ และความต้องการเลิก บุหรี่ของ เจ้าหน้าที่ รวมทั้งนำข้อมูลมาวิเคราะห์</p> <p>3) ระบบการแจ้งข้อมูล/ร้องเรียน เมื่อพบเห็นการ ละเมิดการขายบุหรี่ หรือการลักลอบนำบุหรี่เข้า มาภายในบริเวณสถานศึกษา รวมทั้งนำข้อมูลมา วิเคราะห์</p>	<p>1) เครื่องมือ/เอกสารที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลจำนวนผู้สูบบุหรี่ และ ความต้องการเลิกบุหรี่ การละเมิดกฎหมาย และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2) เอกสารระบบขั้นตอนการแจ้งข้อมูล/ร้องเรียน</p> <p>3) รายงาน/สรุปผลการวิเคราะห์ และการนำข้อมูลมาพัฒนา การดำเนินงานฯ ได้แก่</p> <p>3.1) การสำรวจ จำนวนผู้สูบบุหรี่ และความถี่ของการเลิกของ นักเรียน นักศึกษา หรือ ครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่</p> <p>3.2) การพบเห็นการสูบบุหรี่บริเวณภายในสถานศึกษา</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/ เอกสารประกอบ/หลักฐาน
	2.3 ติดตามการดำเนินงาน โดยคณะทำงาน หรือคณะกรรมการของสถานศึกษา (3 คะแนน)	4) ระบบ/ขั้นตอนการแจ้งข้อมูล/ร้องเรียน เมื่อพบเห็นการสูบบุหรี่ภายในบริเวณสถานศึกษา รวมทั้งนำข้อมูลมาวิเคราะห์	3.3) การพบและเมิตการชวยพรุหรืภายในสถานศึกษา/ การล้บลอบนำบุหรืเข้ามาภายในบริเวณสถานศึกษา 3.4) เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 4) ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรม
	3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้ปลอดบุหรี่	1) การนำผลการติดตามการดำเนินงานไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน 2) วิเคราะห์การดำเนินงานฯ และรายงานให้ผู้บริหารรับทราบ อย่างน้อย 2 ครั้งต่อปีการศึกษา	1) คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการติดตามประเมินผล และมีกรกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน (เชื่อมโยงกับข้อ 2.1) 2) รายงานการประชุมติดตามการดำเนินงาน อย่างน้อย 2 ฉบับ และลงนามโดยผู้บริหาร 3) มีแผนงาน/โครงการ/รายงาน/สรุปผลการนำผลการติดตามการดำเนินงานฯ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน
มาตรฐานที่ 3	จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้ปลอดบุหรี่	รวมคะแนนทั้งหมด 10 คะแนน	
จัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” ตามกฎหมาย (20 คะแนน)	3.1.1 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ ตามกฎหมาย และเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ ในระยะ 5 เมตร ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออก (หลัก) ของสถานศึกษา (4 คะแนน)	ครบถ้วนและถูกต้อง	1) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน 2) การสังเกต
	3.1.2 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณภายในสถานศึกษา (บริเวณอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง) (3 คะแนน)	ครบถ้วนและถูกต้อง	1) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน 2) การสังเกต

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสารประกอบ/หลักฐาน
	3.1.3 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออกอาคาร และภายในอาคารสถานที่ทุกช่องทาง (3 คะแนน)	ครบถ้วนและถูกต้อง	1) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน 2) การสังเกต
	3.1.4 ไม่มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการสำหรับการสูบบุหรี่ เช่น ที่เขียนหรือถังทรายดับบุหรี่ ฯลฯ (1 คะแนน)	ไม่มี/ไม่พบ	
	3.1.5 ใ้รระวังไม่ใ้มีการสูบบุหรี่ รวมถึงการขย การส่งเสริมขย การโฆษณา ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ในบริเวณสถานศึกษา และบริเวณที่กฎหมายกำหนด (3 คะแนน)	1) คำสั่งคณะทำงานในใ้รระวัง โดยมีนักเรียน นักศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่เป็นคณะทำงาน และมีกรดำเินการตามคำสั่ง 2) ระบบ/ขั้นตอนการใ้รระวังฯ เฉพาะเรื่องบุหรี และการวิเคราะห้ระบบการใ้รระวัง	1) เอกสารคำสั่งแต่งตั้งฯ และมีกรกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน 2) เอกสารระบบการใ้รระวัง (แผนใ้รระวัง/เวรตรวจตรา) 3) อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใ้รระวัง เช่น กระจกนุ้ไ้ดง สำหรับมองมุมอับ กล้องวงจรปิด 4) มีรายงานหรือสรุปลผลการใ้รระวัง และการวิเคราะห้ระบบการใ้รระวัง 5) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเินงาน
	3.1.6 ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ รวมถึงมีมาตรการควบคุม ห้ามปรามหรือดำเินเงิน การอื่นใด ไม่ใ้มีการสูบบุหรีในสถานศึกษา (2 คะแนน)	1) มาตรการควบคุม ห้ามปรามหรือดำเินการอื่นใด ไม่ใ้มีการสูบบุหรีในสถานศึกษา 2) การประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน ลงนามโดยผู้บริหารสถานศึกษา	1) รายงานสรุปลผลการประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนฯ 2) เอกสารมาตรการควบคุม ห้ามปรามหรือดำเินการอื่นใด ไม่ใ้มีการสูบบุหรีในสถานศึกษา 3) เอกสารการประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน ใ้เห็นเด่นชัด ภายใน/นอกบริเวณสถานศึกษา 4) หลักฐานจากช่องทางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 4.1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (วิทยุ /โทรทัศน์ /อินเทอร์เน็ต) 4.2) สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์ /วารสาร/ ป้ายประกาศ/ ใบปลิว)

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/ เอกสารประกอบ/หลักฐาน
	<p>3.1.7 สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ (2 คะแนน)</p> <p>3.2 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมไม่ให้เกิดการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา (2 คะแนน)</p>	<p>1) การประกาศ/ประชาสัมพันธ์/แจ้งนโยบายสถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ ให้ทุกคนภายในสถานศึกษารับทราบ</p> <p>2) ไม่เคยได้และไม่รับการสนับสนุน</p> <p>การปรับปรุงสภาพแวดล้อมไม่ให้เกิดการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา</p>	<p>4.3) สื่อบุคคล (แกนนำ / ตัวแทน)</p> <p>4.4) สื่อกิจกรรมพิเศษ (ประชุม/ แข่งกีฬา/ พบปะสังสรรค์</p> <p>5) มีรายงาน/สรุปผลวิเคราะห์การรับรู้ รับทราบ เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่</p> <p>1) รายงาน/เอกสารที่แสดงว่าสถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ</p> <p>2) การสังเกต/สอบถาม ในการรับทราบ รับรู้ข้อมูล/นโยบายเรื่อง สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ อย่างน้อย 10 คน</p> <p>1) เอกสาร/รายงาน การดำเนินงานการปรับปรุงภูมิทัศน์/สภาพแวดล้อม</p> <p>2) ภาพกิจกรรมการจัดนิทรรศการณรงค์ให้ทุกพื้นที่ของสถานศึกษาปลอดบุหรี่</p> <p>3) ภาพถ่ายกิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่เสี่ยง หรือจุดอับให้แม่เอื้อต่อการสูบบุหรี่</p> <p>4) การสังเกต/สอบถาม</p>
<p>มาตรการที่ 4 การสอดแทรก เรื่องบุหรี่ในการ เรียนการสอน และกิจกรรมนอก หลักสูตร (10 คะแนน)</p>	<p>4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรมเพื่อสอดแทรกเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร (5 คะแนน)</p>	<p>1) ผลงานที่เกิดขึ้นจากการเรียน การสอน/กิจกรรมที่สอดแทรก <u>ทั้งในหรือนอกหลักสูตร</u></p> <p>2) กิจกรรมที่สอดแทรก ในหลักสูตรกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ อย่างน้อย 5 วิชา และกลุ่มพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อย 3 กิจกรรม</p> <p>3) มีกำหนดกิจกรรมที่สอดแทรก <u>นอกหลักสูตร</u> อย่างน้อย 3 กิจกรรม</p>	<p style="text-align: center;">รวมคะแนนทั้งหมด 20 คะแนน</p> <p>1) เอกสาร หรือแผนการสอนรายวิชา</p> <p>2) เอกสาร หรือแผนการจัดการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร</p> <p>3) ผลการดำเนินงาน/ผลงานของนักเรียน นักศึกษา</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสารประกอบ/หลักฐาน
	4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และ นอกหลักสูตร (5 คะแนน)	4) แผนการเรียน การสอน และกิจกรรมสอดแทรก ทั้งในและนอกหลักสูตร 1) การประเมินผลความรู้ ความเข้าใจเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ในหลักสูตร และนอกหลักสูตร 2) การถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี ในรายวิชาและ กิจกรรมต่างๆ ในหลักสูตร และ นอกหลักสูตร	1) ภาพกิจกรรม/ผลงาน ของนักเรียน นักศึกษา 2) สุ่มสัมภาษณ์นักเรียน/นักศึกษา อย่างน้อย 10 คน 3) รายงานการวิเคราะห์ผลประเมินความรู้ ความเข้าใจเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี
รวมคะแนนทั้งหมด 10 คะแนน			
มาตรการที่ 5 การมีส่วนร่วม ของนักเรียนใน การขับเคลื่อน สถานศึกษาปลอด บุหรี (15 คะแนน)	5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีส่วนร่วม ในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบ ทั้งบริเวณในและนอกสถานศึกษา (3 คะแนน)	1) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีส่วนร่วม ในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบ บริเวณ นอกสถานศึกษาร่วมกับภาคีเครือข่าย 2) กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีส่วน ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบ บริเวณในสถานศึกษา	1) รายงานผลการดำเนินงาน 2) ผลงานของนักเรียน นักศึกษา 3) ภาพถ่ายกิจกรรม/การทำนิทรรศการ 4) แผนการเฝ้าระวังป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบ ทั้งบริเวณในและ นอกสถานศึกษา
	5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรีในช่องทางที่หลากหลาย (2 คะแนน)	1) การสำรวจหรือสอบถามการรับรู้ ข้อมูล การประชาสัมพันธ์ มากกว่า 3 ช่องทาง	1) หลักฐานจากช่องทางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 1.1) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (วิทยุ /โทรทัศน์ /อินเทอร์เน็ต) 1.2) สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์ /วารสาร/ ป้ายประกาศ/ ใบปลิว) 1.3) สื่อบุคคล (แกนนำ /ตัวแทน) 1.4) สื่อกิจกรรมต่างๆ (ประชุม/ แข่งกีฬา/พเบสังสรรค์) 2) บันทึกผลการสำรวจ/สอบถามการรับรู้ 3) รายงานผลการวิเคราะห์การสำรวจหรือสอบถามการรับรู้ ข้อมูลประชาสัมพันธ์

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/ เอกสารประกอบ/หลักฐาน
	<p>5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษามีภูมิคุ้มกันในการ ปกป้องตนเองจากการสูบบุหรี่ (5 คะแนน)</p> <p>5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาร่วมแรงจูงใจ และชุมชนปลอดภัย และชักชวนให้คนในบ้านเลิกสูบบุหรี่ (5 คะแนน)</p>	<p>1) ผลงานการสร้างสรรค์สื่อ/นวัตกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียน นักศึกษา</p> <p>2) มีการเรียน การสอน/กิจกรรม</p> <p>1) กิจกรรมการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาร่วม รณรงค์บ้านปลอดภัยวันบุรี</p> <p>2) กิจกรรมการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาร่วมกับ ชุมชนรณรงค์ชุมชนปลอดภัย</p> <p>3) กิจกรรมการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ชักชวน ให้คนในบ้าน/ชุมชนเลิกสูบบุหรี่</p>	<p>1) รายงานผลการดำเนินงาน/ผลงานของนักเรียน นักศึกษา</p> <p>2) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน</p> <p>3) ผลงานการสร้างสรรค์สื่อ/นวัตกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา</p> <p>1) รายงานผลการดำเนินงาน/ผลงานของนักเรียน นักศึกษา</p> <p>2) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน</p> <p>3) สุ่มสอบถาม/สัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษา อย่างน้อย 10 คน</p> <p>4) มีรายงานการสรุป/ประเมินผลการดำเนินงาน</p>
สอคะแนนทั้งหมด 15 คะแนน			
<p>มาตรการที่ 6 การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน/นักศึกษา ไม่ให้สูบบุหรี่ (20 คะแนน)</p>	<p>6.1 มีกระบวนการคัดกรอง ป้องกัน และติดตาม นักเรียน นักศึกษา กลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการเริ่มสูบบุหรี่ ของนักเรียน นักศึกษา (5 คะแนน)</p> <p>6.2 มีกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสูบบุหรี่ของนักเรียน นักศึกษา ที่สูบบุหรี่ให้</p>	<p>1) ระบบ/กระบวนการและคัดกรอง ป้องกัน การเริ่มสูบบุหรี่ของนักเรียน นักศึกษา</p> <p>2) บันทึก/จัดทำฐานข้อมูลการคัดกรอง ป้องกัน และติดตามของนักเรียน นักศึกษา กลุ่มเสี่ยง</p> <p>3) ระบบ/กระบวนการติดตามผล การเริ่มสูบบุหรี่ ของนักเรียน นักศึกษา กลุ่มเสี่ยง</p> <p>1) ข้อมูลการเลิกบุหรี่ของนักเรียน นักศึกษา ได้สำเร็จ 6 เดือน และ/หรือ 1 ปี</p> <p>2) ขั้นตอน/กระบวนการติดตามผลการเลิกบุหรี่</p> <p>2 สัปดาห์แรกหลังจากวันเลิกบุหรี่ และ 6 เดือน</p>	<p>1) เอกสารแสดงระบบ/กระบวนการคัดกรอง ป้องกัน และติดตามเพื่อป้องกันการเริ่มสูบบุหรี่</p> <p>2) เอกสารการบันทึกรายชื่อผู้รับบริการคัดกรองฯ</p> <p>3) บันทึก/รายงานผลและการวิเคราะห์ข้อมูลการติดตาม เพื่อป้องกันการเริ่มสูบบุหรี่</p> <p>4) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน</p> <p>5) ข้อมูลการคัดกรอง ป้องกัน และติดตามของนักเรียน นักศึกษา กลุ่มเสี่ยง</p> <p>1) เอกสารขั้นตอน/กระบวนการในการดูแลช่วยเหลือ ให้คำ ปรึกษา และติดตาม</p> <p>2) บันทึก/รายงานผลการดำเนินการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูล</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสารประกอบ/หลักฐาน
	<p>เด็กสุบ รวมทั้งมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง (10 คะแนน)</p> <p>6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน นักศึกษา ที่สุบหรือเข้าสู่ระบบบริการเลิกตามความเหมาะสม และติดตามผลของนักเรียน นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการอย่างต่อเนื่อง (5 คะแนน)</p>	<p>และ/หรือ 1 ปี หลังเลิกสุบหรือ</p> <p>2) ขึ้นตอน/กระบวนการติดตามผลการเลิกสุบหรือ</p> <p>2 สัปดาห์แรกหลังจากวันเลิกสุบหรือ และ 6 เดือน และ/หรือ 1 ปี หลังเลิกสุบหรือ</p> <p>3) ขึ้นตอน/กระบวนการดูแลช่วยเหลือให้ คำปรึกษา</p> <p>1) การบันทึกข้อมูลการติดตามและส่งต่อบริการเลิกสุบหรือของนักเรียน นักศึกษา กลุ่มสุบหรือ</p> <p>2) กระบวนการ/ขั้นตอน/ระบบการติดตามผล การส่งต่อนักเรียน นักศึกษาที่สุบหรือเข้าสู่ระบบบริการเลิกสุบหรือ</p>	<p>2) บันทึก/รายงานผลการดำเนินการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>3) บันทึก/รายงานผลและการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการ ติดตาม</p> <p>4) สุ่มสัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษากลุ่ม“เสี่ยง หรือสุบหรือ” อย่างน้อย 10 คน</p> <p>5) รายงานหรือบันทึกจำนวนของนักเรียน นักศึกษา เลิกสุบหรือ ได้สำเร็จ 6 เดือน และ/หรือ 12 เดือน</p> <p>1) เอกสารกระบวนการ/ขั้นตอน/ระบบส่งต่อและติดตามผล</p> <p>2) รายงานผลการส่งต่อนักเรียน/นักศึกษาที่สุบหรือ เข้าสู่ กระบวนการ/ขั้นตอน/ระบบบริการเลิกสุบหรือ</p> <p>3) รายงานการติดตามผลการเลิกสุบหรือ และการวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>4) สุ่มสัมภาษณ์นักเรียน นักศึกษากลุ่มที่มีการส่งต่อระบบบริการ เลิกสุบหรือ อย่างน้อย 10 คน</p>
รวมคะแนนทั้งหมด 20 คะแนน			
<p>มาตรการที่ 7 การมีกิจกรรมร่วมกับระหว่างสถานศึกษา กับระหว่างชุมชน (15 คะแนน)</p>	<p>7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนัก เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของ ผลิตภัณฑ์ยาสูบรวมกับชุมชน (5 คะแนน)</p>	<p>1) การสำรวจการรับรู้ รับทราบข้อมูล ข่าวสาร ของชุมชนต่อการจัดกิจกรรม ในชุมชน รอบสถานศึกษา</p> <p>2) สถานศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา มีกิจกรรมหรือเข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชน ในการจัดกิจกรรม</p> <p>3) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมภายในชุมชน</p>	<p>1) รายงานผลการดำเนินงาน/กิจกรรม</p> <p>2) ภาพถ่าย การดำเนินงาน/กิจกรรม</p> <p>3) มีบันทึก/ข้อมูล/สรุปผลการจัดกิจกรรมโดยชุมชนมีส่วนร่วม</p>

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	เกณฑ์ประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/ เอกสารประกอบ/หลักฐาน
	7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่เยาวชน ตามกฎหมายที่กำหนด (5 คะแนน)	1) การสร้างความร่วมมือไม่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่เยาวชน ระหว่างสถานศึกษาที่รับคำ 2) การสำรวจร้านค้ารอบสถานศึกษาที่มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบ 3) การชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้า	1) เอกสาร/หลักฐานความร่วมมือ เช่น บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) /รายงานผลการดำเนินงาน 2) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน 3) บันทึก/สรุปผลการสำรวจร้านค้าที่จำหน่ายบุหรี่รอบสถานศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนา 4) สุ่มสัมภาษณ์ร้านค้าในชุมชน/รอบสถานศึกษา
	7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงาน “บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่” (5 คะแนน)	1) การสร้างความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษากับผู้นำชุมชนกำหนดนโยบาย และสนับสนุนการดำเนินงาน “ชุมชนปลอดบุหรี่” และ “บ้านปลอดบุหรี่” 3) นโยบายบ้านและ/หรือชุมชน ปลอดบุหรี่ อย่างน้อย 1 ชุมชนต่อสถานศึกษา 4) กิจกรรมผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายและสนับสนุนการดำเนินงาน “บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่”	1) เอกสาร : นโยบาย/ประกาศ บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่ 2) เอกสาร/หลักฐานความร่วมมือ เช่น บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) 3) แผนงาน/โครงการที่จัดทำร่วมกับชุมชน รายงานผลการดำเนินงาน และผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนา 4) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน 5) สุ่มสัมภาษณ์ประชาชนในชุมชน/รอบสถานศึกษา

รวมคะแนนทั้งหมด 15 คะแนน

หมายเหตุ

- ผ่านเกณฑ์ประเมิน ระดับดี ในระดับเขต คะแนนรวม 81 – 90 คะแนน
- ผ่านเกณฑ์ประเมิน ระดับดีเยี่ยม ในระดับเขต คะแนนรวม 90 – 100 คะแนน

3.4 เกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ของทีมประเมินสถานศึกษา ปลอดบุหรี่ ระดับต้นแบบ

เกณฑ์	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ	เอกสารประกอบ/หลักฐาน
1) มีการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ไม่น้อยกว่า 2 ปี (20 คะแนน)	1) สุ่มสอบถามนักเรียน นักศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้า หน้าที่ ของสถานศึกษา 2) เอกสาร : รายงานสรุปผลการ ดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ย้อนหลัง 2 ปี 3) โครงการ/ผลงาน 4) การสังเกต/สำรวจ	1) รายงานสรุปผลงานการดำเนินงานสถาน ศึกษา ปลอดบุหรี่ ไม่น้อยกว่า 1 ปี 2) โครงการ/ผลงานดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดบุหรี่ อย่างน้อย 1 โครงการ/ชิ้นงาน 3) ภาพถ่ายกิจกรรม/การดำเนินงาน 4) สอบถามครู บุคลากรทางการศึกษา และ นักเรียน นักศึกษาอย่างน้อย 20 คน ในการรับ รู้/รับทราบว่าเป็นสถานศึกษาตนเองเป็น สถานศึกษาปลอดบุหรี่ 4) รายงานเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ก่อนและหลังของการดำเนินการสถานศึกษา ปลอดบุหรี่ว่าปัญหาจำนวนครู บุคลากรทางการ ศึกษา และนักเรียน นักศึกษามีการสูบบุหรี่ ลดลง
2) มีผลการประเมิน 7 มาตรการฯ อยู่ในคะแนน รวมเต็ม 5 ใน 7 มาตรการ (20 คะแนน)	เอกสาร : รายงานสรุปผล การประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่	รายงานสรุปผลการประเมินสถานศึกษา ปลอดบุหรี่ จากทีมประเมินระดับเขต
3) ได้รับการรับรองเป็น สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดีเด่น 2 ปี ในระดับเขต (20 คะแนน)	เอกสาร : แสดงการรับรอง สถานศึกษาปลอดบุหรี่ดีเด่น	เอกสารแสดงถึงการรับรองสถานศึกษา ปลอดบุหรี่ดีเด่น จากทีมประเมินระดับเขต
4) มี “นวัตกรรมเพื่อสถาน ศึกษาปลอดบุหรี่/เกี่ยวกับ บุหรี่/เป็นศูนย์การเรียนรู้/ แหล่งศึกษาดูงานการ ควบคุมยาสูบในสถาน ศึกษา” (20 คะแนน)	1) ผลงานนวัตกรรม 2) เอกสาร : ผลการดำเนินงาน/ โครงการ 3) การสังเกต/สำรวจ	1) ผลงาน/ชิ้นงาน: นวัตกรรมเพื่อสถานศึกษา ปลอดบุหรี่ อย่างน้อย 1 เรื่อง 2) เอกสาร : สรุปผลการดำเนินงานของ ศูนย์การเรียนรู้/แหล่งศึกษาดูงานการควบคุมยาสูบ ในสถานศึกษา” 3) เอกสาร : ผลการประเมินความสำเร็จของ นวัตกรรมเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่/ศูนย์การ เรียนรู้/แหล่งศึกษาดูงานการควบคุมยาสูบใน สถานศึกษา” (ถ้ามี)
5) การมีส่วนร่วมของ ชุมชน/ภาคีเครือข่ายที่ เกี่ยวข้องในการพัฒนา สถานศึกษาเป็นสถานศึกษา ปลอดบุหรี่ (20 คะแนน)	1) สอบถาม/สัมภาษณ์ 2) เอกสาร : ผลการดำเนินงาน/ โครงการ 3) สังเกต/สำรวจ	1) เอกสาร : รายงานสรุปผลการดำเนินงานฯ ร่วมกับชุมชน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง 2) เอกสาร : รายงานการประชุมนการมีส่วนร่วม ร่วมของชุมชน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการ พัฒนาสถานศึกษาเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ 3) โครงการ/ผลงานดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดบุหรี่ อย่างน้อย 1 โครงการ/ชิ้นงาน

3.5 คะแนนและสรุปผลคะแนนประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดี และระดับดีเด่น

เกณฑ์	ระดับดีและระดับดีเด่น (คะแนนเต็ม)
มาตรการที่ 1	10
มาตรการที่ 2	10
มาตรการที่ 3	20
มาตรการที่ 4	10
มาตรการที่ 5	15
มาตรการที่ 6	20
มาตรการที่ 7	15
คะแนนรวม	100

สรุปผลคะแนน :

ระดับคะแนน	ผ่านเกณฑ์ประเมิน
≤คะแนน 80	พัฒนา
คะแนน 81 - 90	ดี
คะแนน 91 -100	ดีเด่น

3.6 การแปลผลการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่

ระดับการประเมิน	การแปลผล	เงื่อนไขประกอบการแปลผล
การเข้าร่วมประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และประเมินตนเองในการดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่	≤คะแนน 80 ประเมินเพื่อพัฒนาในการขอรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ในระดับถัดไป	1) เข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และมีการดำเนินการ ครบ ตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ 2) ต้องมีการประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ (ตามแบบฟอร์มการประเมินตนเองในการดำเนินการฯ)
ระดับดี - ระดับจังหวัด - ระดับเขต	คะแนน 81 - 90	1) มีการดำเนินการครบ 7 มาตรการฯ 2) ผ่านการประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดี
ระดับดีเด่น - ระดับจังหวัด - ระดับเขต	ร้อยละ 90 - 100	1) การดำเนินการครบ ตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ 2) ผ่านการประเมินการรับรองเป็น“สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดีเด่น

หมายเหตุ

การแปลผลคะแนน พิจารณาจากการสรุปผลคะแนนการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่

ระดับการประเมิน	การแปลผล	เงื่อนไขประกอบการแปลผล
ระดับต้นแบบ	ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีเด่น และดำเนินการครบตามเงื่อนไข	1) มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่มาแล้ว 2 ปี 2) รายงานสรุป และผลการวิเคราะห์ การดำเนินการ สถานศึกษาปลอดบุหรี่ เช่นจำนวน/ อัตราการสูบบุหรี่ลดลง การพบเห็นการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา ฯลฯ 3) ได้รับการรับรองเป็น “สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดีเด่น” จากทีมประเมิน ระดับเขตมาแล้ว 2 ปี 4) มี “นวัตกรรมหรือเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่/เกี่ยวกับบุหรี่/เป็นศูนย์การเรียนรู้/แหล่งศึกษาดูงานการควบคุมยาสูบในสถานศึกษา” 5) ความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก เช่น การมีส่วนร่วมของชุมชน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่

3.7 ระยะเวลาการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่

➡ การรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ทุกระดับมีอายุการรับรอง 3 ปี นับจากวันที่ระบุไว้ในใบเกียรติบัตรหรือโล่รับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่

➡ สถานศึกษาปลอดบุหรี่ที่ผ่านเกณฑ์ประเมินแต่ละระดับ เมื่อครบกำหนดอายุการรับรอง 3 ปี ทีมประเมินระดับจังหวัด เป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพ และต่ออายุการเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ เพื่อประเมินความต่อเนื่องของการดำเนินงาน โดยเฉพาะสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองระดับดีเด่น

➡ สถานศึกษาที่ผ่านการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับต้นแบบ จะมีการประกาศผลคัดเลือกเป็นแต่ละปี

3.8 การเลื่อนระดับการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่

➡ การเลื่อนการรับรองการประเมิน ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและความพร้อมของสถานศึกษา

➡ สถานศึกษาสามารถขอรับการประเมิน เพื่อเลื่อนระดับก่อนการรับรองหมดอายุได้ หรือมี การผ่านการรับรองเกณฑ์ประเมินมาแล้ว 2 ปี ยกเว้น สถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับต้นแบบ ต้องผ่านการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดีเด่น จากทีมประเมิน ระดับเขต มาแล้ว 2 ปี

นวัตกรรม หมายถึงความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม

3.9 บทสรุป

คู่มือเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา เป็นเครื่องมือประเมินเชิงคุณภาพ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดขึ้น ตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาที่เข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ เพื่อยกระดับมาตรฐานในการดำเนินงาน และพัฒนารูปแบบให้มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินงานจากคู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา ซึ่งการก้าวสู่การประเมินสถานศึกษาเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่นั้น สถานศึกษาต้องมีความพร้อมในการดำเนินการ และการประสานความร่วมมือจากบุคลากรภายในสถานศึกษาและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ในการสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่น องค์กรความรู้ สื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ งบประมาณ ฯลฯ ในการพัฒนาสถานศึกษาปลอดบุหรี่สู่มาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยใช้คู่มือเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษา ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

ការພາບຈັກ

ภาคผนวก 1

7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่

7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ นี้ เป็นการปรับปรุงร่วมกันระหว่าง กรมควบคุมโรค (กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง) กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย และมูลนิธิธรรมาภิบาลเพื่อการไม่สูบบุหรี่ (เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่) เพื่อเป็นแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และสอดคล้องตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา (ลงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2560) และเกณฑ์การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ให้เกิดการบูรณาการงานควบคุมยาสูบให้ครอบคลุมสถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด รวมถึงให้การดำเนินงานฯ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีแนวทางการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ
1. การกำหนดนโยบาย “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” ของสถานศึกษา	1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหาร
	1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ - ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร - เผยแพร่ นโยบายสู่ผู้เรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา
	1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษาปลอดบุหรี่	2.1 จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน และประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ (รายละเอียดตามแบบฟอร์มประเมินตนเอง)
	2.2 สืบหาข้อมูลการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้สูบ ความต้องการเลิก การพบเห็น การละเมิดการขาย และการสูบบุหรี่
	2.3 ติดตามผลการดำเนินงาน โดยคณะทำงานของสถานศึกษา
3. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดบุหรี่”	3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ตามที่กฎหมายกำหนด และต้องมีการดำเนินการ ดังนี้
	3.1.1 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย และเครื่องหมายห้ามสูบบุหรี่ในระยะ 5 เมตร ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออก (หลัก) ของสถานศึกษา
	3.1.2 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณภายในสถานศึกษา (บริเวณนอกอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง)
	3.1.3 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออกอาคาร และภายในอาคารสถานที่ ทุกช่องทาง
	3.1.4 ไม่มีอุปกรณ์/ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ เช่น ที่เขี่ยบุหรี่ ถังทราย ดับบุหรี่ ฯลฯ
	3.1.5 ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ รวมถึงมีมาตรการควบคุม ห้ามปรามหรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา
	3.1.6 เผื่อระวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่ รวมถึงการขาย การส่งเสริมขาย การโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ในบริเวณสถานศึกษา และบริเวณที่กฎหมายกำหนด
	3.1.7 สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ
	3.2 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมไม่ให้เอื้อต่อการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา
4. การสอดแทรกเรื่องบุหรี่ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร	4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรม เพื่อสอดแทรกเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร
	4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร
5. การมีส่วนร่วมของ นักเรียน นักศึกษาในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่	5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบทั้งบริเวณใน และนอกสถานศึกษา
	5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ในช่องทางที่หลากหลาย
	5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษามีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากการสูบบุหรี่
	5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ร่วมรณรงค์บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่ และชักชวนให้คนในบ้านเลิกสูบบุหรี่
6. การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษาไม่ให้สูบบุหรี่	6.1 มีกระบวนการคัดกรอง ป้องกัน และติดตาม นักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการเริ่มสูบบุหรี่ ของนักเรียน นักศึกษา
	6.2 มีกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสูบบุหรี่ของนักเรียน นักศึกษา ที่สูบบุหรี่ให้เลิกสูบบุหรี่ รวมทั้งมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง
	6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน นักศึกษาที่สูบบุหรี่ เข้าสู่ระบบบริการเลิกตามความเหมาะสม และติดตามผลของนักเรียน นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการอย่างต่อเนื่อง
7. การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของผลิตภัณฑ์ยาสูบร่วมกับชุมชน
	7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่เยาวชนตามกฎหมายกำหนด
	7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงาน “บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่”

หมายเหตุ

แนวทางการดำเนินงานสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของสถานศึกษา/พื้นที่ได้ โดยอยู่ภายใต้ 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่

ยกเว้น

มาตรการที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ให้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดให้ครบทุกประเด็น

1. นิยามศัพท์

- 1) “สถานศึกษา” หมายถึง สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด
- 2) “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” หมายถึง สถานศึกษาที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้
 - 2.1 เป็นสถานศึกษาที่มีการจัดให้สถานที่ทุกพื้นที่ของสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2 มีการดำเนินการตามมาตรการและแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่อย่างเป็นระบบ
 - 2.3 มีการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ พร้อมการสร้างความตระหนักโทษ พิษภัยและผลกระทบ และการปลูกฝังค่านิยมเพื่อการไม่สูบบุหรี่ให้แก่เด็ก เยาวชน ทั้งนี้ แม้ว่าจะยังมีบุคลากรหรือนักเรียน นักศึกษาที่ยังเลิกสูบบุหรี่ไม่ได้ก็ตาม แต่บุคคลเหล่านั้นต้องไม่สูบบุหรี่ในบริเวณเขตสถานศึกษา
- 3) “บุหรี่” หรือ “ยาสูบ” คือ “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบ หรือพืชนิโคติเยนาทาแบกั้ม (Nicotiana tabacum) และให้หมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบซึ่งบริโภค

โดยวิธีสูบ ดูด อม เคี้ยว กิน เป่า หรือพ่นเข้าไปในปากหรือจมูก ทา หรือโดยวิธีอื่นใด เพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน เช่น บุหรี่ บุหรี่ไฟฟ้า บารากู บารากูไฟฟ้า ชิการ์ เป็นต้น (ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560)

- 4) “ข้อความ” หมายถึง การกระทำให้ปรากฏด้วยอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง สี เครื่องหมาย สัญลักษณ์หรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้
- 5) “ขาย” หมายความว่ารวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก และเปลี่ยน ให้ เพื่อประโยชน์ในการการค้า
- 6) “โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยินหรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

2. การเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดบุหรี่

- 1) **สถานศึกษาปลอดบุหรี่** คือ สถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด ที่ดำเนินงานตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ โดยสถานศึกษาสามารถติดต่อ/สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้
 - 1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 - 1.3 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 - 1.4 สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
 - 1.5 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 – 12 และสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
 - 1.6 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด
 - 1.7 สำนักงานการศึกษา และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
 - 1.8 กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- 2) **สถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบ** คือ สถานศึกษาที่มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ได้ครบถ้วน ทั้ง 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และผ่านเกณฑ์ประเมิน สำหรับสถานศึกษาปลอดบุหรี่ต้นแบบ รวมทั้งมีความพร้อมที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานแก่โรงเรียน/สถานศึกษาอื่น

3. การสนับสนุนสื่อด้านการควบคุมยาสูบ

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่

- 1) กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โทร. 0 2590 3851
- 2) ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โทร 0 2590 3000
- 2) มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ โทร. 0 2278 1828 และที่เว็บไซต์ <http://www.ashthailand.or.th>
- 3) เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่ มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ โทร. 0 2278 1828 และที่เว็บไซต์ <http://www.smokefreeschool.net>

4. การสนับสนุนการช่วยเลิกบุหรี่

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่

- 1) ศูนย์บริการเลิกบุหรี่ทางโทรศัพท์แห่งชาติ (สายด่วน Quitline) โทร. 1600 และที่เว็บไซต์ <http://www.thailandquitline.or.th>
- 2) สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี กรมการแพทย์ โทร. 0 2531 0080 และที่เว็บไซต์ <http://www.thanyarak.go.th>
- 3) คลินิกฟ้าใส ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. 0 2849 6600 ต่อ 1094 และที่เว็บไซต์ <http://www.gj.mahidol.ac.th>
- 4) คลินิกฟ้าใส หรือคลินิกเลิกบุหรี่ ในสถานบริการสาธารณสุขทั่วประเทศ

โดย กลุ่มพัฒนาและขับเคลื่อนการควบคุมยาสูบ
กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
โทร. 0 2590 3851 โทรสาร 0 2590 3819
ปรับปรุงข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน 2562

ภาคผนวก 2

แบบฟอร์มเข้าร่วมดำเนินการสถานศึกษาปลอดภัย

1. ข้อมูลทั่วไป

สถานศึกษาจังหวัด

ระดับ อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ขยายโอกาส

การศึกษาพิเศษ กศน. อาชีวศึกษา

สถานศึกษา อื่นๆ(ระบุ).....

เลขที่หมู่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์โทรสาร.....

E-mail สถานศึกษา.....พื้นที่สถานศึกษา จำนวนไร่

2. ผู้รับผิดชอบดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย /แกนนำนักเรียน นักศึกษา

(2.1) บุคลากรครู ชื่อ-สกุล..... ตำแหน่ง.....

รับผิดชอบงาน

(2.2) นักเรียน นักศึกษา ชื่อ-สกุล..... ตำแหน่ง.....

รับผิดชอบงาน

3. ข้อมูลพื้นฐาน

(4.1) จำนวนบุคลากรทางการศึกษา ทั้งหมด ชาย คน,หญิงคน

(4.2) จำนวนนักเรียน นักศึกษา ทั้งหมด ชาย คน,หญิงคน

(4.3) จำนวนบ้านพักบุคลากร หลัง /ห้อง

(4.4) จำนวนหอพักนักเรียน นักศึกษา ชาย หลัง, หญิงหลัง

(4.5) สภาพแวดล้อมรอบสถานศึกษา (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

4.5.1 () ใกล้เคียงที่รกร้าง /ป่า

4.5.2 () ใกล้เคียงน้ำ /ลำคลอง

4.5.3 () ใกล้เคียงชุมชน

4.5.4 () ใกล้เคียงสถานีราชการ

4.5.5 () ใกล้เคียงสถานบันเทิง /ร้านอาหาร

4.5.6 () ใกล้เคียงร้านค้าจำหน่ายบุหรี่

4.5.7 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. การดำเนินการของสถานศึกษาที่ผ่านมา

(4.1) สถานศึกษาเคยดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคยาสูบ หรือ 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง ก่อนหน้านี้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

(4.2) โครงการ/กิจกรรม ที่เคยดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมยาสูบในสถานศึกษา (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 4.7.1 รมรงค์ประชาสัมพันธ์/นิทรรศการ /มุมให้ความรู้ เกี่ยวกับโทษพิษภัย และผลกระทบของบุหรี่
- () 4.7.2 การจัดสภาพแวดล้อม/ปรับปรุงพื้นที่ภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย
- () 4.7.3 การสอดแทรกเนื้อหาโทษพิษภัยของบุหรี่ ในกิจกรรมการเรียนการสอน
- () 4.7.4 การอบรม/ค่ายให้ความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัย ผลกระทบของบุหรี่ และเรื่องเกี่ยวกับบุหรี่
- () 4.7.5 ประชุม/กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัย ผลกระทบของบุหรี่ และเรื่องเกี่ยวกับบุหรี่
- () 4.7.6 การส่งเสริม /ช่วยให้นักเรียน นักศึกษาเลิกบุหรี่
- () 4.7.7 อื่นๆ (ระบุ)

.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้ตอบแบบฟอร์ม

วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้อำนวยการฯ /รองผู้อำนวยการ (ผู้รับรองแบบฟอร์ม)

วันที่.....

ภาคผนวก 3

แบบประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับ อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ขยายโอกาส การศึกษาพิเศษ กศน. และสถานศึกษาอื่นๆ

1) ข้อมูลทั่วไป

สถานศึกษา.....

ระดับ อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ขยายโอกาส
 การศึกษาพิเศษ กศน. สถานศึกษาอื่นๆ (ระบุ).....

ที่ตั้ง :

มีพื้นที่รวมไร่.....งาน..... ตารางวา

จำนวนนักเรียน.....คน (ชาย.....คน , หญิง.....คน) จำนวนนักเรียนที่สูบบุหรี่.....คน (ชาย.....คน , หญิง.....คน)

จำนวนบุคลากรในสถานศึกษา (ผู้บริหาร ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักการภารโรง เป็นต้น)คน (ชาย.....คน , หญิง.....คน)

จำนวนบุคลากรในสถานศึกษาที่สูบบุหรี่.....คน (ชาย.....คน , หญิง.....คน)

2) การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ (คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับการดำเนินงานของสถานศึกษา)

มาตรการ	กิจกรรม/การดำเนินการ	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
1. การกำหนดนโยบาย “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” ของสถานศึกษา	1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหาร		
	1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ - ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร - เผยแพร่ นโยบายสู่นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา		
	1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย		
	1.4 อื่นๆ (ระบุ).....		
2. การบริหารจัดการในสถานศึกษาปลอดบุหรี่	2.1 จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการสถานศึกษาปลอดบุหรี่ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน และประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ (รายละเอียดตามแบบฟอร์มประเมินตนเอง)		
	2.2 สืบรวจข้อมูลการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้สูบบุหรี่ ความต้องการเลิก การพบเห็นการละเมิด การขาย และการสูบบุหรี่		
	2.3 ติดตามผลการดำเนินงาน โดยคณะทำงานหรือคณะกรรมการของสถานศึกษา		
	2.4 อื่นๆ (ระบุ).....		
3. การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดบุหรี่”	3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ตามที่กฎหมายกำหนด และ ต้องมีการดำเนินการ ดังนี้		
	3.1.1 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย และเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ ในระยะ 5 เมตร ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออก (หลัก) ของสถานศึกษา		
	3.1.2 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณภายในสถานศึกษา (บริเวณนอกอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง)		
	3.1.3 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออกอาคาร และภายในอาคารสถานที่ ทุกช่องทาง		
	3.1.4 ไม่มีอุปกรณ์/ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ เช่น ที่เขี่ยบุหรี่ ถังทราย ดับบุหรี่ ฯลฯ		

มาตรการ	กิจกรรม/การดำเนินการ	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
	3.1.5 ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ รวมถึงมีมาตรการควบคุม ห้ามปรามหรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา		
	3.1.6 เผื่อระวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่ รวมถึงการขาย การส่งเสริมการขาย การโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบในบริเวณสถานศึกษา และบริเวณที่กฎหมายกำหนด		
	3.1.7 สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ		
	3.2 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมไม่ให้เอื้อต่อการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา		
	3.3 อื่นๆ (ระบุ).....		
4. การสอดแทรกเรื่อง บุหรี่ในการเรียน การสอนและกิจกรรม นอกหลักสูตร	4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรม เพื่อสอดแทรกเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร		
	4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของ บุหรี่ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร		
	4.3 อื่นๆ (ระบุ).....		
5. การมีส่วนร่วมของ นักเรียน นักศึกษาใน การขับเคลื่อนสถาน ศึกษ ปลอดบุหรี่	5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีส่วนร่วมในการเผื่อระวัง ป้องกันเพื่อควบคุม ยาสูบทั้งบริเวณใน และนอกสถานศึกษา		
	5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ ในช่องทางที่หลากหลาย		
	5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษามีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากการสูบบุหรี่		
	5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาร่วมรณรงค์บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่ และ ชักชวนให้คนในบ้านเลิกสูบบุหรี่		
	5.5 อื่นๆ (ระบุ)		
6. การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษาไม่ให้ สูบบุหรี่	6.1 มีกระบวนการคัดกรอง ป้องกัน และติดตาม นักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันกันริเริ่มสูบบุหรี่ ของนักเรียน นักศึกษา		
	6.2 มีกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเพื่อการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียน นักศึกษา ที่สูบบุหรี่ให้เลิกสูบ รวมทั้งมีการ ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง		
	6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน นักศึกษาที่สูบบุหรี่ เข้าสู่ระบบบริการเลิกตาม ความเหมาะสม และติดตามผลของนักเรียน นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการ อย่างต่อเนื่อง		
	6.4 อื่นๆ (ระบุ).....		
7. การมีกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษา กับ ชุมชน	7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของผลิตภัณฑ์ ยาสูบร่วมกับชุมชน		
	7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้ แก่เยาวชนตามกฎหมายกำหนด		
	7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงาน “บ้านและ ชุมชนปลอดบุหรี่”		
	7.4 อื่นๆ (ระบุ).....		

หมายเหตุ แนวทางการดำเนินงานสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของสถานศึกษา/พื้นที่ได้ โดยอยู่ภายใต้ 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่

ยกเว้น มาตรการที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ให้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดให้ครบทุกประเด็น

ผู้ประเมิน :

ชื่อ-นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

วัน-เดือน-ปี ที่ประเมิน.....

- สรุปผล :** ดำเนินการได้ครบทุกมาตรการ
- ดำเนินการได้ไม่ครบทุกมาตรการ, ดำเนินการได้ จำนวน.....มาตรการ,
มาตรการที่.....ไม่ได้ดำเนินการ หรือไม่สามารถดำเนินการได้

3) เหตุผลที่ดำเนินการตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดภัย ได้ไม่ครอบคลุม

.....

.....

.....

4) มาตรการใดที่คิดว่าทำได้ดี เพราะอะไร

.....

.....

.....

5) ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรค/ข้อจำกัดในการขับเคลื่อนฯ		แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
ด้าน	เรื่อง/ประเด็น	
1. ด้านนโยบาย และผู้บริหาร		
2. ด้านการบังคับใช้กฎหมาย		
3. ด้านสื่อมวลชนและประชาสัมพันธ์		
4. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน/ภาคีเครือข่าย		
5. ด้านบุคลากร		
6. ด้านงบประมาณ		
7.ด้านอื่นๆ (ระบุ)		

กรุณาส่งกลับไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในสังกัด

ภาคผนวก 4

แบบฟอร์มประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับอาชีวศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ชื่อสถานศึกษา.....จังหวัด.....
 - ประเภทของสถานศึกษา ภาคเอกชน ภาครัฐ
- 1.2 จำนวนบุคลากร (เช่น ผู้บริหาร ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักการภารโรง ฯลฯ) /นักเรียน นักศึกษาทั้งหมด
- 1.2.1 จำนวนบุคลากร ชาย.....คน, สูปบุหรี.....คน
 1.2.2 จำนวนบุคลากร หญิงคน, สูปบุหรี.....คน
 1.2.3 จำนวนนักเรียน /นักศึกษา ชาย.....คน, สูปบุหรี.....คน
 1.2.4 จำนวนนักเรียน /นักศึกษา หญิง.....คน, สูปบุหรี.....คน
- 1.3 ผู้ตอบแบบประเมิน รับผิดชอบงานด้าน /กลุ่ม /ฝ่าย /แผนก.....

2. การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่

2.1 ที่ผ่านมา สถานศึกษาเคยมีการดำเนินการควบคุมยาสูบหรือนำแนวทางดำเนินการสถานศึกษา
 ปลอดบุหรี่ 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ไปใช้ประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2.2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน 7 มาตรการฯ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับการดำเนินงาน

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	ความคิดเห็น		
		คิดว่าทำได้ (กำลังทำ)	คิดว่าทำได้ (ยังไม่ได้ทำ)	คิดว่าทำ ไม่ได้
1. การกำหนดนโยบาย “สถานศึกษาปลอด บุหรี่” ของสถานศึกษา	1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้บริหาร			
	1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ - ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร - เผยแพร่ นโยบายสู่นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา			
	1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่ หลากหลาย			
	1.4 อื่นๆ (ระบุ).....			
2. การบริหาร จัดการในสถานศึกษา ปลอดบุหรี่	2.1 จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการสถานศึกษา ปลอดบุหรี่ และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน และประเมินตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดบุหรี่ (แบบฟอร์มประเมินตนเอง)			

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	ความคิดเห็น			
		คิดว่าทำได้ (กำลังทำ)	คิดว่าทำได้ (ยังไม่ได้ทำ)	คิดว่าทำ ไม่ได้	
	2.2 สํารวจข้อมูลการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา เช่น จำนวนผู้สูบ ความต้องการเลิก การพบเห็นการ ละเมิด การขาย และการสูบบุหรี่				
	2.3 ติดตามผลการดำเนินงาน โดยคณะทำงานหรือ คณะกรรมการของสถานศึกษา				
	2.4 อื่นๆ (ระบุ).....				
3. การจัดสภาพแวดล้อม เพื่อ“สถานศึกษา ปลอดบุหรี่”	3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขต ปลอดบุหรี่ตามที่กฎหมายกำหนด และ ต้องมีการ ดำเนินการ ดังนี้				
	3.1.1 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตาม กฎหมาย และเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ ในระยะ 5 เมตร ให้เห็นชัดเจน บริเวณทาง เข้า – ออก (หลัก) ของสถานศึกษา				
	3.1.2 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตาม กฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณภายใน สถานศึกษา (บริเวณนอกอาคารหรือสิ่งปลูก สร้าง)				
	3.1.3 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่ตาม กฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออก อาคาร และภายในอาคารสถานที่ทุกช่องทาง				
	3.1.4 ไม่มีอุปกรณ์/ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับ การสูบบุหรี่ เช่น ที่เขี่ยบุหรี่ ถังทราย ดับ บุหรี่ ฯลฯ				
	3.1.5 ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน เรื่องสถานศึกษา เป็นเขตปลอดบุหรี่ รวมถึงมีมาตรการ ควบคุม ห้ามปรามหรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา				
	3.1.6 เผื่อระวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่ รวมถึงการ ขาย การส่งเสริม การขาย การโฆษณา ผลิตภัณฑ์ยาสูบในบริเวณสถานศึกษา และบริเวณที่กฎหมายกำหนด				
	3.1.5 เผื่อระวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในบริเวณสถาน ศึกษา				
	3.1.7 สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ				
	3.2 ปรับปรุงสภาพแวดล้อม ไม่ให้เอื้อต่อการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา				
	3.3 อื่นๆ (ระบุ)				
	4. การสอดแทรก เรื่องบุหรี่ในการเรียน การสอนและกิจกรรม นอกหลักสูตร	4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรม เพื่อสอดแทรกเรื่อง โทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ในรายวิชา และกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร			
		4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พิษภัย และ ผลกระทบของบุหรี่ ในรายวิชา และกิจกรรมต่างๆ ทั้งใน และนอกหลักสูตร			
4.3 อื่นๆ (ระบุ).....					

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	ความคิดเห็น		
		คิดว่าทำได้ (กำลังทำ)	คิดว่าทำได้ (ยังไม่ได้ทำ)	คิดว่าทำไม่ได้
5. การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษาในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดภัย	5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบทั้งบริเวณในและนอกสถานศึกษา			
	5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ในช่องทางที่หลากหลาย			
	5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษามีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองจากการสูบบุหรี่			
	5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาร่วมรณรงค์บ้านและชุมชนปลอดภัย และชักชวนให้คนในบ้านเลิกสูบบุหรี่			
	5.5 อื่นๆ (ระบุ)			
6. การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาไม่ให้สูบบุหรี่	6.1 มีกระบวนการคัดกรอง ป้องกัน และติดตามนักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการริเริ่มสูบบุหรี่ ของนักเรียน นักศึกษา			
	7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชนไม่ให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่เยาวชนตามกฎหมายกำหนด			
	7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงาน “บ้านและชุมชนปลอดภัย”			
	6.4 อื่นๆ (ระบุ)			
7. การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ร่วมกับชุมชน			
	7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายบุหรี่ให้แก่เยาวชน ตามที่กฎหมายกำหนด			
	7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานชุมชนปลอดภัย			
	7.4 อื่นๆ (ระบุ)			

หมายเหตุ แนวทางการดำเนินงานสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของสถานศึกษา/พื้นที่ได้ โดยอยู่ภายใต้ 7 มาตรการ เพื่อสถานศึกษาปลอดภัย

ยกเว้น มาตรการที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสถานศึกษาปลอดภัย ให้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดให้ครบทุกประเด็น

สรุปผลความคิดเห็น : ดำเนินการได้ครบทุกมาตรการ

ดำเนินการได้ไม่ครบทุกมาตรการ, ดำเนินการได้ จำนวน.....มาตรการ, มาตรการที่.....คิดว่าทำไม่ได้

3) เหตุผลที่ควรดำเนินการให้สถานศึกษาปลอดภัยตาม 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดภัย

.....

.....

.....

.....

4) ท่านคิดว่า 7 มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สามารถป้องกัน ควบคุม และลดจำนวนการเกิด
 นักสูบหน้าใหม่ได้หรือไม่ /อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5) ปัญหา และแนวทางแก้ไข /ข้อเสนอแนะ (กรณีที่ได้มีการดำเนินการแล้ว และกำลังดำเนินการ)

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข	ข้อเสนอแนะ
มาตรการที่ 1 การกำหนดนโยบาย “สถานศึกษาปลอดบุหรี่” ของสถานศึกษา		
มาตรการที่ 2 การบริหารจัดการในสถานศึกษาปลอดบุหรี่		
มาตรการที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อ “สถานศึกษาปลอดบุหรี่”		
มาตรการที่ 4 การสอดแทรกเรื่องบุหรี่ในการเรียนการสอนและกิจกรรมนอกหลักสูตร		
มาตรการที่ 5 การมีส่วนร่วมของนักเรียน/นักศึกษาในการขับเคลื่อนสถานศึกษา		
มาตรการที่ 6 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาไม่ให้สูบบุหรี่		
มาตรการที่ 7 การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน		
ด้านอื่นๆ เช่น งบประมาณ, บุคลากร เป็นต้น(ระบุ).....		

6) ติดต่อ/สอบถามเพิ่มเติม ได้ที่ กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่าย กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โทร. 0 2590 3851 โทรสาร 0 2590 3819

7) ผู้ตอบแบบประเมินตนเองและรับรองการประเมินตนเอง

(.....)
 ตำแหน่ง.....

ผู้ตอบแบบประเมินตนเอง
 วัน-เดือน-ปี.....

(.....)
 ตำแหน่ง.....

ผู้ตอบแบบประเมินตนเอง
 วัน-เดือน-ปี.....

ภาคผนวก 5

แบบฟอร์มประเมินผลเพื่อรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่

1. ข้อมูลทั่วไป

สถานศึกษา จังหวัด สังกัด
 วิทยาลัย
 อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ขยายโอกาส การศึกษาพิเศษ กศน. อาชีวศึกษา
 สถานศึกษา อื่นๆ(ระบุ).....

2. ตารางประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับ

ดี ดีเด่น

เกณฑ์	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	การประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสาร ประกอบ/หลักฐาน	ข้อเสนอแนะ
มาตรการที่ 1 การกำหนด นโยบาย “สถานศึกษา ปลอดบุหรี่” ของสถานศึกษา	1.1 จัดทำนโยบายสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ เป็นลายลักษณ์อักษร และลงนาม โดยผู้บริหาร 1.2 ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติ 1.2.1 ประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร 1.2.2 เผยแพร่ นโยบายสู่ครู อาจารย์ บุคลากรทางการ ศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งใน และนอกสถานศึกษา 1.3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบาย ผ่านช่องทางที่หลากหลาย			
รวมคะแนนทั้งหมด				คะแนน

เกณฑ์	แนวทางการดำเนินการสำคัญ	การประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสารประกอบ/หลักฐาน	ข้อเสนอแนะ
มาตรการที่ 2 การบริหารจัดการ ในสถานศึกษา ปลอดภัย	2.1 จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการสถานศึกษาปลอดภัย ผู้บริหาร และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน และประเมิน ตนเองในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย			
	2.2 สืบหาข้อมูลการสูญหายในสถานศึกษา เช่น จำนวน ผู้สูญหาย ความถี่ การพบเห็น การละเมิดการขายน และการสูญหาย ฯลฯ			
	2.4 ติดตามการดำเนินงาน โดยคณะทำงานหรือคณะ กรรมการของสถานศึกษา			
	รวมคะแนนทั้งหมด			
มาตรการที่ 3 จัดสภาพแวดล้อม เพื่อ “สถานศึกษา ปลอดภัย” ตามกฎหมาย	3.1 จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นเขตปลอดภัย 3.1.1 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดภัยหรือตามกฎหมาย และ เครื่องหมายเขตปลอดภัย ในระยะ 5 เมตร ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออก (หลัก) ของสถานศึกษา			
	3.1.2 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดภัยหรือตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณภายในสถานศึกษา (บริเวณนอกอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้าง)			
	3.1.3 มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดภัยหรือตามกฎหมาย ให้เห็นชัดเจน บริเวณทางเข้า – ออกอาคาร และภายในอาคาร สถานที่ทุกช่องทาง			
	รวมคะแนนทั้งหมด			

เกณฑ์	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	การประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสาร ประกอบ/หลักฐาน	ข้อเสนอแนะ
	3.1.4 ไม่มีอุปสรรค สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ เช่น ที่เขี่ยบุหรี่ ถังทรายดับบุหรี่ ฯลฯ			
	3.1.4 ฝ่ายระวังไม่มีการสูบบุหรี่ รวมถึงการขาย การส่งเสริมขาย การโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบ ในบริเวณสถานศึกษา และบริเวณที่กฎหมายกำหนด			
	3.1.5 ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่ รวมถึงมีมาตรการควบคุม ห้ามปรามหรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในสถานศึกษา			
	3.1.6 สถานศึกษาไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบ			
	3.2 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อต่อต้านการสูบบุหรี่ ในสถานศึกษา			
รวมคะแนนทั้งหมด				
				คะแนน
มาตรการที่ 4 การสอดแทรก เรื่องบุหรี่ในการ เรียน การสอน และกิจกรรมนอก หลักสูตร	4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรมเพื่อสอดแทรกเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร			
	4.2 ถ่ายทอด/สื่อสาร/สอดแทรก/เน้นย้ำ เรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร			
รวมคะแนนทั้งหมด				
				คะแนน

เกณฑ์	แนวทางการดำเนินการสำคัญ	การประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสารประกอบ/หลักฐาน	ข้อเสนอแนะ
มาตรการที่ 5 การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่	5.1 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบทั้งบริเวณในและนอกสถานศึกษา			
	5.2 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ในช่องทางที่หลากหลาย			
	5.3 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษามีภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเอง จากการสูบบุหรี่			
	5.4 ส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาร่วมรณรงค์บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่ และชักชวน ให้คนในบ้านเลิกสูบบุหรี่			
รวมคะแนนทั้งหมด				
มาตรการที่ 6 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาไม่ให้สูบบุหรี่	6.1 มีกระบวนการคัดกรอง ป้องกันและติดตาม นักเรียน นักศึกษา กลุ่มเสี่ยง เพื่อป้องกันการริเริ่มสูบบุหรี่ของนักเรียน นักศึกษา			
	6.2 มีกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษา เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสูบบุหรี่ของนักเรียน นักศึกษา ที่สูบบุหรี่ ให้เลิกสูบบุหรี่ รวมทั้งมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง			

เกณฑ์	แนวทางการดำเนินงานสำคัญ	การประเมิน (คะแนน)	แหล่งข้อมูล/วิธีการตรวจสอบ/เอกสารประกอบ/หลักฐาน	ข้อเสนอแนะ
	6.3 มีกระบวนการส่งต่อนักเรียน นักศึกษาที่สูญบุหรือเข้าสู่ระบบบริการเลิกตามเหมาะสม และติดตามผลของนักเรียน นักศึกษาที่เข้าสู่ระบบบริการอย่างต่อเนื่อง			
รวมคะแนนทั้งหมด				
มาตรฐานที่ 7 การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	7.1 มีกิจกรรมสร้างความตระหนักเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของผลิตภัณฑ์ยาสูบร่วมกับชุมชน			
	7.2 ชี้แจงและขอความร่วมมือร้านค้าในชุมชน ไม่ให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่เยาวชน ตามกฎหมายกำหนด			
	7.3 ผลักดันให้ผู้นำชุมชนกำหนดนโยบายสนับสนุนการดำเนินงาน “บ้านและชุมชนปลอดบุหรี่”			
รวมคะแนนทั้งหมด				
คะแนน				

3. สรุปผลการประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่

เกณฑ์	คะแนน
มาตรการที่ 1	
มาตรการที่ 2	
มาตรการที่ 3	
มาตรการที่ 4	
มาตรการที่ 5	
มาตรการที่ 6	
มาตรการที่ 7	
รวมคะแนน	
ร้อยละ	

ผ่านเกณฑ์ประเมิน ระดับ ดี ดีเด่น

(ลงชื่อ)

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้ประเมิน

ภาคผนวก 6

แบบฟอร์มรับรองสถานศึกษาปลอดบุหรี่

หนังสือรับรองฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

สถานศึกษา..... ได้ผ่านการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับ.....

เมื่อวันที่เดือน.....ปี พ.ศ.....

ให้ไว้ ณ วันที่เดือนปี พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....)

ประธานคณะกรรมการ/คณะทำงาน

(ลงชื่อ)

(.....)

คณะกรรมการ/คณะทำงาน

(ลงชื่อ)

(.....)

คณะกรรมการ/คณะทำงาน

(ลงชื่อ)

(.....)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด/ผู้แทน

ผู้ลงนามรับรอง

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้แทนหน่วยงานสถานศึกษาในพื้นที่***

ผู้ลงนามรับรอง

หมายเหตุ (1) กรณี ผ่านเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับดี และระดับดีเด่น

(2) *** หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา/ศึกษาธิการจังหวัด/ประธานอาชีวศึกษาจังหวัด/ผู้อำนวยการ สำนักศึกษาจังหวัด/ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด/ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร/เมืองพัทยา/ผู้บริหารต้นสังกัดของสถานศึกษาในพื้นที่

หนังสือรับรองฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

สถานศึกษา.....ได้ผ่านการรับรองเป็นสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับต้นแบบ

เมื่อวันที่ เดือน.....ปี พ.ศ.....

ให้ไว้ ณ วันที่เดือนปี พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....)

ประธานคณะกรรมการ/คณะทำงาน

(ลงชื่อ)

(.....)

คณะกรรมการ/คณะทำงาน

(ลงชื่อ)

(.....)

คณะกรรมการ/คณะทำงาน

(ลงชื่อ)

(.....)

อธิบดีกรมควบคุมโรค หรือผู้แทน

ผู้ลงนามรับรอง

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้แทนต้นสังกัดของสถานศึกษา

ผู้ลงนามรับรอง

หมายเหตุ (1) กรณี ผ่านเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ระดับต้นแบบ

(2) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน/เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา/เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน/ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร หรือเมืองพัทยา ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาศึกษาท้องถิ่น/ผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในระดับส่วนกลาง

ภาคผนวก 7

ประกาศ และคำสั่งต่างๆ

(1) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561

หน้า ๑๘

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๒๗๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะ
ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะ
เป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่
พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้สถานที่ดังต่อไปนี้ เป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะมียุ้วล้อมหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งระยะ ๕ เมตรจากทางเข้า - ออกของสถานที่ เป็นเขตปลอดบุหรี่

(๓.๑) สถานบริการสาธารณสุขและส่งเสริมสุขภาพ

(๓.๑.๑) คลินิก สหคลินิก โรงพยาบาล รวมถึงสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(๓.๑.๒) คลินิก โรงพยาบาลสัตว์ รวมถึงสถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์

(๓.๑.๓) สถานีอนามัย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานบริการสุขภาพทุกประเภท

(๓.๒) สถานศึกษา หรือสถานที่เพื่อการเรียนรู้และฝึกอบรม

(๓.๒.๑) สถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน

(๓.๒.๒) สถานศึกษาระดับที่ต่ำกว่าอุดมศึกษา

(๓.๒.๓) สถานกวดวิชา สถานที่สอนกีฬา ดนตรี ขับร้อง การแสดง ศิลปะป้องกันตัว ศิลปะ ภาษา และสถานที่ที่ประกอบกิจกรรมในลักษณะเดียวกัน

(๓.๓) สถานที่สาธารณะอื่น ๆ

(๓.๓.๑) สถานที่รับดูแลหรือสงเคราะห์เด็ก ผู้เยาว์ หรือสมาคม มูลนิธิ หรือสถานประกอบการในลักษณะเดียวกัน

(๓.๓.๒) สนามเด็กเล่น หรือสถานที่ให้บริการสำหรับเด็กในลักษณะเดียวกัน

ในกรณีสถานที่ตามวรรคหนึ่งมีทางเข้า - ออกอย่างชัดเจน การวัดระยะ ๕ เมตร ให้วัดระยะจากขอบทางเข้า - ออกทั้งสองด้าน ออกไป ๕ เมตร ตามภาพประกอบหมายเลข ๑ แนบท้ายประกาศนี้

ในกรณีสถานที่ตามวรรคหนึ่งไม่มีทางเข้า - ออกอย่างชัดเจน หรือเข้า - ออกได้ทุกทิศทาง การวัดระยะ ๕ เมตร ให้วัดระยะเฉพาะจากขอบทางเข้า - ออกหลักที่ผู้ดำเนินการกำหนดให้เป็นทางเข้า - ออกออกไป ๕ เมตร

ข้อ ๔ ให้สถานที่ดังต่อไปนี้เป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบการกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะมียุ้วล้อมหรือไม่ก็ตาม เป็นเขตปลอดบุหรี่

(๔.๑) สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๔.๑.๑) สถานประกอบกิจการนวดแผนไทย หรือแผนโบราณ

(๔.๑.๒) สถานที่ให้บริการอบความร้อน อบไอน้ำ อบสมุนไพร

(๔.๑.๓) สถานประกอบกิจการสปาเพื่อสุขภาพ กิจการนวดเพื่อสุขภาพ หรือกิจการนวดเพื่อความงาม หรือสถานประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๔.๒) สถานศึกษา หรือสถานที่เพื่อการเรียนรู้และฝึกอบรม

(๔.๒.๑) สถานฝึกอบรมอาชีพ อุทยานการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้

(๔.๒.๒) หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ หรือสถานที่จัดแสดงศิลปวัฒนธรรม

(๔.๒.๓) ห้องสมุดสาธารณะ หรือห้องสมุดประชาชน

(๔.๓) สถานที่สาธารณะที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน

(๔.๓.๑) สถานที่ออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬา ทั้งในร่มและกลางแจ้ง

(๔.๓.๑.๑) สนามกีฬา สถานการณ์กีฬา หรือสถานที่สำหรับแข่งขันกีฬา

(๔.๓.๑.๒) อัฒจันทร์ หรือสถานที่ที่จัดไว้สำหรับดูกีฬา

(๔.๓.๑.๓) โรงยิมเนเซียม ฟิตเนส โยคะ สถานที่ออกกำลังกาย

(๔.๓.๑.๔) สถานที่ฝึกซ้อมไตรathlon

(๔.๓.๑.๕) สระว่ายน้ำ

(๔.๓.๒) สถานที่ให้บริการ ร้านค้า และสถานบันเทิง

(๔.๓.๒.๑) สถานบริการน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว

รวมทั้งสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

- (๔.๓.๒.๒) ธนาคาร หรือสถาบันการเงิน ตู้กดเงินอัตโนมัติ หรือ
ตู้บริการด้านการเงินอัตโนมัติ
- (๔.๓.๒.๓) สถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารและเครื่องดื่ม
ที่มีระบบปรับอากาศ
- (๔.๓.๒.๔) สถานที่เสริมความงาม หรือสถานที่ให้บริการด้านความงาม
- (๔.๓.๒.๕) อุโมงค์รถ ศูนย์รถยนต์ หรือสถานที่ให้บริการด้านรถยนต์
รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน
- (๔.๓.๒.๖) อาคารจอดรถ อาคารจอดแล้วจร อาคารจอดรถชั่วคราว
- (๔.๓.๒.๗) ร้านจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค และร้านขายยา
- (๔.๓.๒.๘) ร้านตัดผม ร้านตัดเสื้อ ร้านซักรีด หรือร้าน สถานที่
หรือจุดให้บริการซักอบผ้าอัตโนมัติ หรือร้าน สถานที่ หรือจุดที่ให้บริการในลักษณะอื่นใด
- (๔.๓.๒.๙) โรงมหรสพ โรงละคร โรงภาพยนตร์ หรือสถานที่
แสดงมหรสพชั่วคราว
- (๔.๓.๒.๑๐) สถานที่บริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต หรือเกม
ทุกประเภท
- (๔.๓.๒.๑๑) สถานที่ให้บริการคาราโอเกะ หรือสถานบันเทิงอื่น ๆ
ในลักษณะเดียวกันและสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ
- (๔.๓.๓) สถานที่สาธารณะอื่น
- (๔.๓.๓.๑) สถานที่ทางศาสนา ศาสนสถาน หรือสถานที่สำหรับ
ปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อของศาสนา ลัทธิ หรือนิกายต่าง ๆ
- (๔.๓.๓.๒) สถานที่รับดูแลหรือสงเคราะห์ ผู้หญิง ผู้ชรา ผู้พิการ
หรือสมาคม มูลนิธิ หรือสถานประกอบการในลักษณะเดียวกัน
- (๔.๓.๓.๓) สถานที่รับดูแลหรือสงเคราะห์สัตว์ หรือสมาคม มูลนิธิ
หรือสถานประกอบการในลักษณะเดียวกัน
- (๔.๓.๓.๔) สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สวนสนุก สวนน้ำ
- (๔.๓.๓.๕) สถานที่จัดนิทรรศการ ประชุม อบรม หรือสัมมนา
- (๔.๓.๓.๖) สถานที่สำหรับจัดงานเลี้ยง หรือสังสรรค์
- (๔.๓.๓.๗) ตลาด ตลาดนัด ตลาดน้ำ ตลาดถนนคนเดิน หรือ
สถานที่ที่จัดไว้ให้ผู้ค้ามาชุมนุมเพื่อจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะจัดเป็นประจำทุกวัน
ตามวันเวลาที่กำหนดหรือเป็นครั้งคราว
- (๔.๓.๓.๘) ห้อง ตู้ หรือยานพาหนะที่ให้บริการสุขาสาธารณะ

(๔.๓.๓.๙) ตู้โทรศัพท์สาธารณะ หรือสถานที่ให้บริการโทรศัพท์
สาธารณะ

(๔.๓.๓.๑๐) ลิฟต์โดยสารของสถานที่สาธารณะทุกประเภท

(๔.๔) ยานพาหนะและสถานที่พักเพื่อรถยนต์

(๔.๔.๑) ยานพาหนะสาธารณะ ในขณะที่ให้บริการไม่ว่าจะมีผู้โดยสารหรือไม่ก็ตาม

(๔.๔.๑.๑) รถโดยสารประจำทาง

(๔.๔.๑.๒) รถแท็กซี่ รถยนต์ส่วนบุคคลที่ให้บริการในลักษณะเดียวกัน

(๔.๔.๑.๓) รถจักรยานยนต์รับจ้าง หรือรถสามล้อรับจ้าง

(๔.๔.๑.๔) รถตู้โดยสาร

(๔.๔.๑.๕) รถโรงเรียน ยานพาหนะทุกประเภทที่ใช้รับส่งนักเรียน

หรือนิสิตนักศึกษา

(๔.๔.๑.๖) ยานพาหนะรับส่งบุคลากร พนักงาน คนงาน ของส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งของเอกชน

(๔.๔.๑.๗) รถบรรทุกโดยสาร

(๔.๔.๑.๘) รถม้า หรือรถที่ใช้สัตว์อื่นลากจูงเพื่อโดยสาร

(๔.๔.๑.๙) กระเช้าโดยสาร

(๔.๔.๑.๑๐) เรือโดยสาร เรือสำราญ แพโดยสาร แพขนานยนต์

(๔.๔.๑.๑๑) รถฉุกเฉิน รถดับเพลิง รถพยาบาล หรือรถอื่นที่ได้รับ
อนุญาตจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติให้ใช้ไฟสัญญาณแสงวับวาบ หรือให้ใช้เสียงสัญญาณไซเรนหรือ
เสียงสัญญาณอย่างอื่น

(๔.๔.๑.๑๒) รถไฟ รถไฟฟ้า รถไฟใต้ดิน รถราง

(๔.๔.๑.๑๓) เครื่องบิน หรืออากาศยาน เรือเหาะ (Zeppelin)

(๔.๔.๑.๑๔) ยานพาหนะสาธารณะอื่นใด ทั้งประเภทประจำทาง

และไม่ประจำทาง

(๔.๔.๒) จุดพักคอยรถยนต์ หรือสถานที่ในลักษณะเดียวกันที่ใช้สำหรับ
รถยนต์สาธารณะซึ่งไม่ได้ตั้งอยู่ในสถานีขนส่งผู้โดยสาร

(๔.๔.๒.๑) ป้ายรถโดยสารประจำทางและพื้นที่โดยรอบของป้าย
รถโดยสารประจำทางในระยะรัศมี ๓ เมตร จากเสากลาง หรือจากส่วนขอบริมสุดของที่พักรถโดยสาร
แล้วแต่กรณี

(๔.๔.๒.๒) ท่าเทียบเรือ ท่ารับส่งคนโดยสาร

(๔.๔.๒.๓) จุดพักคอยรับส่งผู้โดยสารของรถตู้ แท็กซี่ รถสองแถว
รถสามล้อ และรถจักรยานยนต์

ข้อ ๕ ให้สถานที่ดังต่อไปนี้เป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบการกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะมียุ้วล้อมหรือไม่ก็ตาม เป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่ เป็นการเฉพาะได้ ในพื้นที่นอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างได้

(๕.๑) สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

(๕.๒) สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๕.๓) ท่าอากาศยาน

ข้อ ๖ ให้สถานที่ดังต่อไปนี้ เป็นสถานที่สาธารณะที่มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงบริเวณทั้งหมดซึ่งวัดจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อหรือช่องระบายอากาศเป็นระยะทาง ๕ เมตร เป็นเขตปลอดบุหรี่

(๖.๑) พื้นที่ภายในและคาดฟ้าของอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของ

(๖.๑.๑) ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า

(๖.๑.๒) สถานที่ทำงานของเอกชน

(๖.๑.๓) โรงงานอุตสาหกรรม หรือสถานประกอบการที่มีการผลิตสินค้า

(๖.๑.๔) สนามกอล์ฟ

(๖.๑.๕) อุทยานประวัติศาสตร์ อุทยาน หรือวนอุทยานแห่งชาติ โบราณสถาน สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง อนุสรณ์สถาน

(๖.๒) พื้นที่ภายในและคาดฟ้าของอาคาร โรงเรือน พื้นที่ใต้หลังคา และบริเวณ

ชานชาลาของ

(๖.๒.๑) สถานีขนส่งผู้โดยสาร

(๖.๒.๒) สถานีรถไฟ สถานีรถไฟฟ้า สถานีรถไฟใต้ดิน สถานีรถราง

(๖.๒.๓) ท่าเรือโดยสาร

(๖.๓) บริเวณโรงพักคอย ห้องหรือสถานที่สำหรับใช้ประโยชน์ร่วมกัน และทางเดิน ภายในอาคารโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของ

(๖.๓.๑) อาคารชุด หรือคอนโดมิเนียม

(๖.๓.๒) ห้องเช่า หอพัก แมนชั่น อพาร์ทเมนต์ คอร์ท หรือสถานที่ให้บริการ

ในลักษณะเดียวกัน

(๖.๓.๓) โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ หรือสถานที่พักตากอากาศในลักษณะ

เดียวกัน

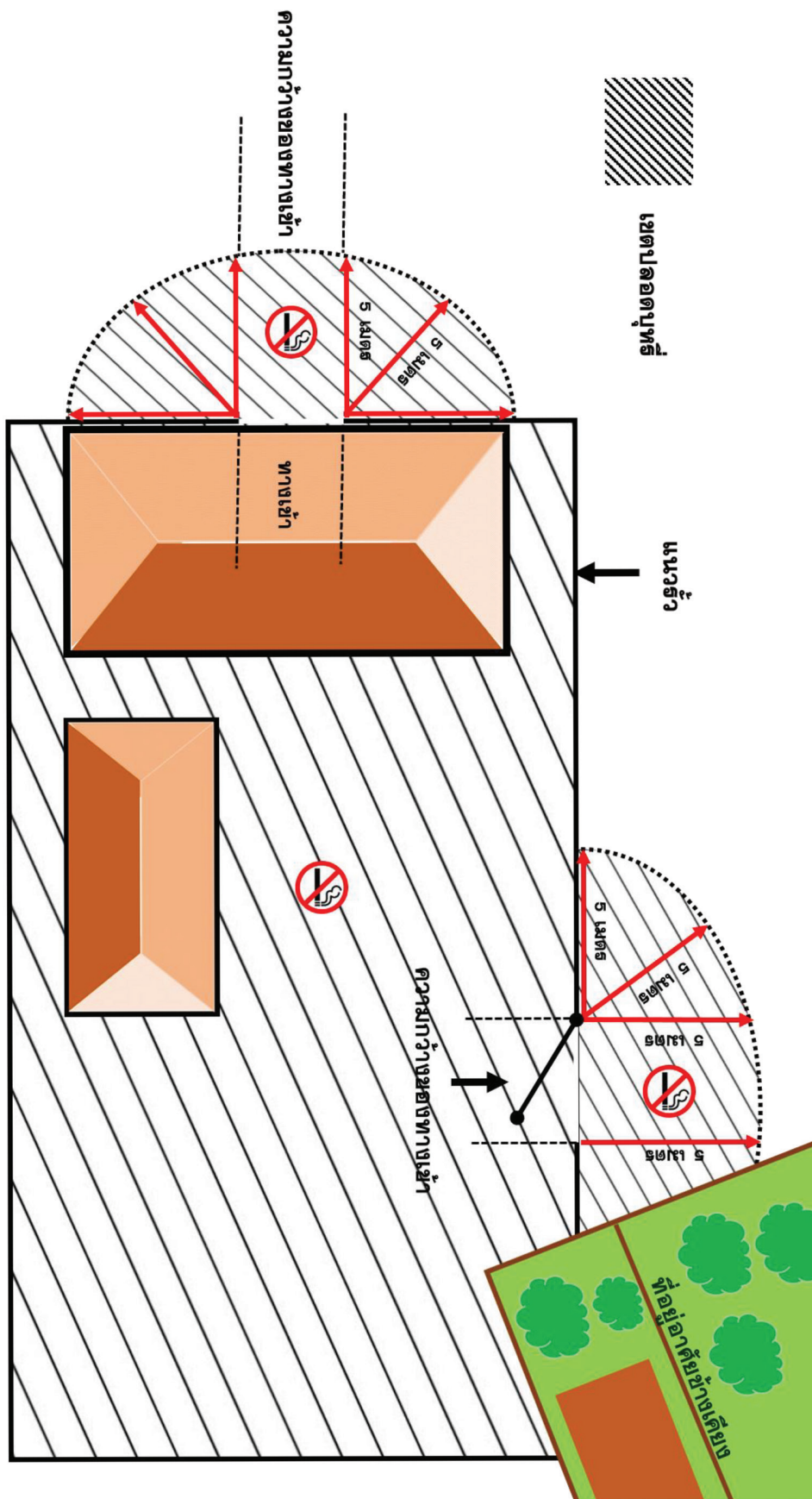
(๖.๔) บริเวณที่จำหน่าย หรือให้บริการอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารและเครื่องดื่ม ของสถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารและเครื่องดื่ม ที่ไม่มีระบบปรับอากาศ การวัดระยะ ๕ เมตร ให้วัดระยะจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อหรือช่องระบายอากาศออกไป ๕ เมตร ตามภาพประกอบหมายเลข ๒ แนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

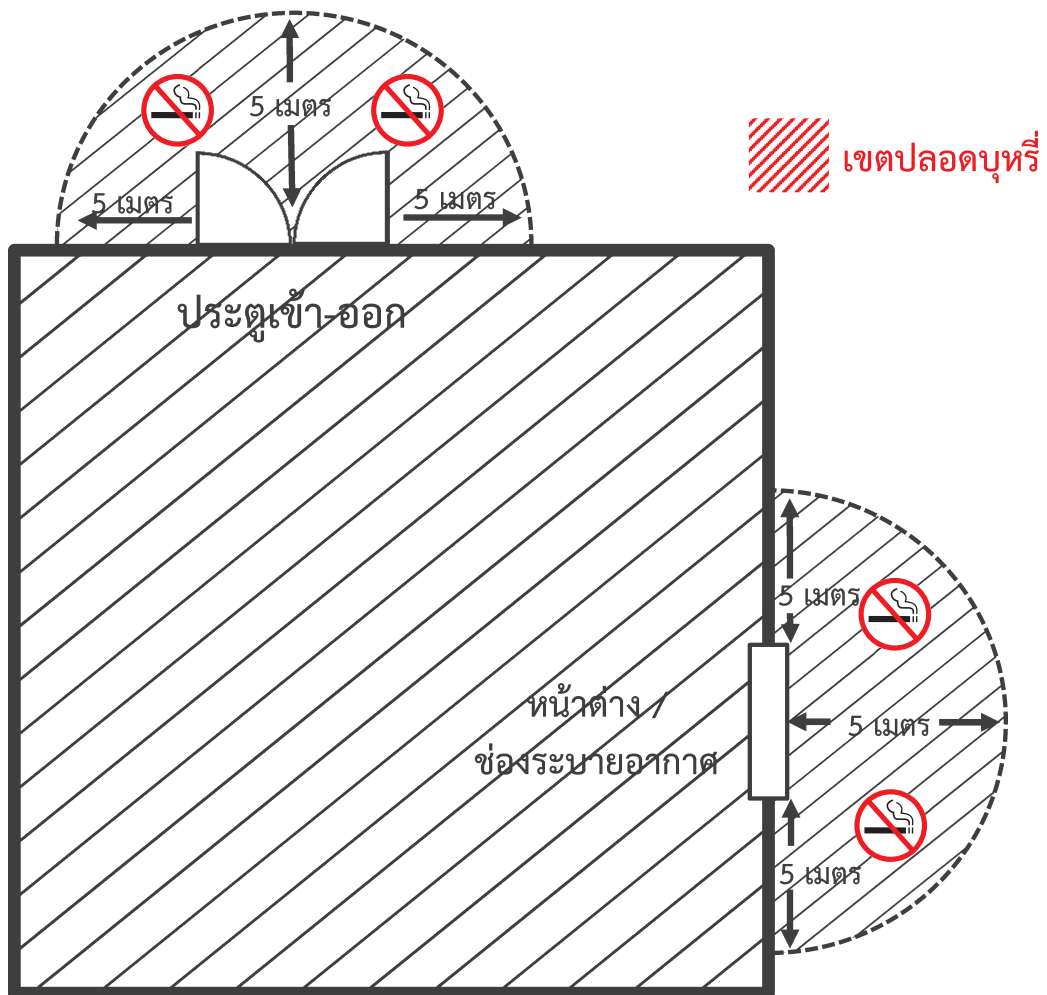
ปิยะสกล สกลสัตยาทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ภาพประกอบหมายเลข 1

ภาพประกอบหมายเลข 2

(2) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ลักษณะและวิธีการในการแสดงเครื่องหมายเป็นเขตปลอดบุหรี่ และเครื่องหมายเขตสูบบุหรี่ พ.ศ. 2561

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง ลักษณะและวิธีการในการแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่
และเครื่องหมายเขตสูบบุหรี่

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ลักษณะและวิธีการในการแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่และเครื่องหมายเขตสูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“สัญลักษณ์เขตปลอดบุหรี่” หมายถึง สัญลักษณ์ที่ประกอบด้วย รูปวงกลมที่มีเส้นขอบหนาสีแดง และมีรูปมวนบุหรี่ชิกาแรตสีดำที่มีควันซึ่งมีขนาดใหญ่เห็นได้ชัดเจนอยู่ภายในวงกลมนั้น โดยมีเส้นตรงสีแดงซึ่งมีความหนาของเส้นในขนาดเพียงพอให้เห็นได้ชัดเจน พาดทับรูปมวนบุหรีดังกล่าวในแนวเฉียง

“สัญลักษณ์เขตสูบบุหรี่” หมายถึง สัญลักษณ์ที่ประกอบด้วย รูปวงกลมที่มีเส้นขอบหนาสีฟ้า และมีรูปมวนบุหรี่ชิกาแรตสีดำที่มีควันซึ่งมีขนาดใหญ่เห็นได้ชัดเจนอยู่ภายในวงกลมนั้น

ข้อ ๔ เครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) สติกเกอร์ แผ่นป้าย หรือวัสดุอื่นใดที่ใช้แสดงสัญลักษณ์เขตปลอดบุหรี่ต้องมีพื้นผิวพื้นหลัง หรือสีที่ทำให้มองเห็นสัญลักษณ์เขตปลอดบุหรี่ และข้อความตาม (๓) ได้อย่างชัดเจน

(๒) แสดงสัญลักษณ์เขตปลอดบุหรี่ ซึ่งมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงกลมไม่น้อยกว่า ๑๐๐ มิลลิเมตร

(๓) แสดงอักษรข้อความที่มีขนาดใหญ่เห็นได้ชัดเจนเป็นภาษาไทยว่า “ห้ามสูบบุหรี่ ฝ่าฝืนมีโทษปรับตามกฎหมาย” หรือเป็นภาษาอังกฤษว่า “No smoking. It is against the law to smoke in this area” หรือข้อความอื่นในทำนองเดียวกัน

(๔) เครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ที่ใช้ติดแสดงในยานพาหนะสาธารณะ ต้องมีการแสดงสัญลักษณ์เขตปลอดบุหรี่ ซึ่งมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงกลมไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของขนาดสัญลักษณ์เขตปลอดบุหรีตาม (๒) โดยจะแสดงอักษรข้อความตามข้อ (๓) ด้วยหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕ เครื่องหมายเขตปลอดบุหรีที่จะใช้ติดแสดง ณ สถานที่สาธารณะ เฉพาะบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้ระยะห่างจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อหรือช่องระบายอากาศ หรือพื้นที่โดยรอบ เป็นเขตปลอดบุหรีด้วย ต้องมีอักษรข้อความที่มีขนาดใหญ่เห็นได้ชัดเป็นภาษาไทยว่า “ห้ามสูบบุหรี ในระยะ ๕ เมตร” หรือเป็นภาษาอังกฤษว่า “No smoking within 5 meters”

หรือข้อความอื่นในทำนองเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นประชาชนเข้าใจได้ว่าเขตปลอดบุหรี่ในบริเวณนั้นครอบคลุมถึงระยะห่างดังกล่าว

ข้อ ๖ ให้ติดแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) สถานที่สาธารณะที่รัฐมนตรีประกาศให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะมียุ้วล้อหรือไม้ก็ตาม เป็นเขตปลอดบุหรี่

(ก) ติดแสดงไว้โดยเปิดเผย มองเห็นได้ชัดเจน ณ ทางเข้าหลักของสถานที่สาธารณะนั้น

(ข) ติดแสดงไว้โดยเปิดเผย มองเห็นได้ชัดเจน และในจำนวนที่เหมาะสม บริเวณพื้นที่นอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของสถานที่สาธารณะนั้น

(ค) ติดแสดงไว้โดยเปิดเผย มองเห็นได้ชัดเจน ณ ทางเข้าหลักของอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของสถานที่สาธารณะนั้น

(ง) ติดแสดงไว้โดยเปิดเผย มองเห็นได้ชัดเจน และในจำนวนที่เหมาะสม ภายในและคาดฟ้าของอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของสถานที่สาธารณะนั้น

(๒) สถานที่สาธารณะที่รัฐมนตรีประกาศให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่เฉพาะส่วนที่ระบุไว้ของสถานที่นั้น เป็นเขตปลอดบุหรี่

(ก) ติดแสดงไว้โดยเปิดเผย มองเห็นได้ชัดเจน ณ ทางเข้าหลักของอาคารโรงเรือน พื้นที่ใต้หลังคา หรือสิ่งปลูกสร้างของสถานที่สาธารณะนั้น

(ข) ติดแสดงไว้โดยเปิดเผย มองเห็นได้ชัดเจน และในจำนวนที่เหมาะสม ภายในและคาดฟ้าของอาคาร หรือโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของสถานที่สาธารณะนั้น

(ค) ยานพาหนะที่รัฐมนตรีประกาศให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ ให้ติดแสดงไว้โดยเปิดเผย มองเห็นได้ชัดเจน และในจำนวนที่เหมาะสม ภายในยานพาหนะ

ข้อ ๗ เครื่องหมายเขตสูบบุหรี่ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) สติกเกอร์ แผ่นป้าย หรือวัสดุอื่นใดที่ใช้แสดงสัญลักษณ์เขตสูบบุหรี่ต้องมีพื้นผิว พื้นหลัง หรือสีที่ทำให้มองเห็นสัญลักษณ์เขตสูบบุหรี่ และข้อความตาม (๓) ได้อย่างชัดเจน

(๒) แสดงสัญลักษณ์เขตสูบบุหรี่ ซึ่งมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงกลมไม่น้อยกว่า ๗๐ มิลลิเมตร และต้องไม่เกิน ๑๐๐ มิลลิเมตร

(๓) แสดงอักษรข้อความที่มีขนาดใหญ่เห็นได้ชัดเจนเป็นภาษาไทยว่า “เขตสูบบุหรี่” หรือเป็นภาษาอังกฤษว่า “Smoking Area” หรือข้อความอื่นในทำนองเดียวกัน

ข้อ ๘ ให้ติดตั้งเครื่องหมายเขตสอบบุหรีไว้โดยเปิดเผย มองเห็นได้ชัดเจน ภายในบริเวณที่จัดให้เป็นเขตสอบบุหรี ในกรณีที่เขตสอบบุหรีดังกล่าว มีทางเข้าอย่างชัดเจน ให้ติดตั้งเครื่องหมายเขตสอบบุหรี ณ ทางเข้าเขตสอบบุหรีดังกล่าวด้วย

ข้อ ๙ เครื่องหมายเขตปลอดบุหรี หรือเขตสอบบุหรีที่ได้มีการติดตั้งไว้ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ให้ได้ยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ปิยะสกล สกลสัตยาทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(3) คำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ 607/2562 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ และพัฒนามาตรฐาน หรือคู่มือ หรือหลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย

คำสั่งกรมควบคุมโรค
ที่ 607/2562

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ และพัฒนามาตรฐาน หรือคู่มือ หรือหลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงาน
สถานศึกษาปลอดภัย

อนุสนธิคำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ ๙๘๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ได้มีการแต่งตั้ง
คณะกรรมการจัดทำ และพัฒนามาตรฐาน หรือคู่มือ หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย เพื่อให้
การขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันควบคุมการบริโภคยาสูบในกลุ่มเยาวชน โดยเฉพาะในสถานศึกษา
ทั้งเชิงนโยบาย และการดำเนินการตาม ๗ มาตรการเพื่อสถานศึกษาปลอดภัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
และบรรลุผล ตามวัตถุประสงค์ นั้น

เพื่อให้องค์ประกอบของคำสั่งมีความครอบคลุม และมีการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
มากขึ้น จึงมีคำสั่งดังนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ ๙๘๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ และพัฒนามาตรฐาน หรือคู่มือ หรือหลักสูตร หรือแนวทาง
การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ขึ้นใหม่โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ดังนี้

๑. รองอธิบดีกรมควบคุมโรคที่ได้รับมอบหมาย	ที่ปรึกษา
๒. นางปานทิพย์ โชติเบญจมาภรณ์
รักษาการ นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ
๓. ผู้อำนวยการสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค	ประธานคณะกรรมการ
๔. รองผู้อำนวยการสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ
กรมควบคุมโรคที่ได้รับมอบหมาย	รองประธาน
๕. นายสุพจน์ จิตรพิเชษฐ์
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	คณะกรรมการ
๖. นายจิณณะ เพียรพิทักษ์
กรมกิจการเด็กและเยาวชน
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	คณะกรรมการ
๗. นางสาวรัชณี ฉลองเกื้อกุล
ผู้อำนวยการสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์
กรมสุขภาพจิต	คณะกรรมการ
๘. นายวระศิลป์ คงดี
สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	คณะกรรมการ
๙. นายวุฒิจักร พันธุ์สมบัติ
สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ	คณะกรรมการ

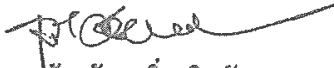
๑๐. นายวัชระ เกิดสิน
ศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๑. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๒. นายประกิจ ถิ่นนา
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๓. ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๔. ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑๕. ผู้แทนสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑๖. ผู้แทนสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑๗. นางสุวิมล จันทร์เปรมปรง
เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่ มูลนิธิธรรมาภิบาลเพื่อการไม่สูบบุหรี่	คณะทำงาน
๑๘. นายพชรพรรษ์ ประจวบลาภ
สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๑๙. หัวหน้ากลุ่มพัฒนาและบังคับใช้กฎหมาย
สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒๐. หัวหน้ากลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่าย สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ
กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
และเลขานุการ
๒๑. นางสาวสุทธาสินี บุญธรรม
สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. นางสาวสุปราณี พิมพ์ขุมเหล็ก
สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะทำงานฯ มีหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำกรอบมาตรฐาน หรือคู่มือ หรือหลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่
๒. จัดทำและพัฒนามาตรฐาน หรือคู่มือ หรือหลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่
๓. ร่วมพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำ และพัฒนามาตรฐาน หรือคู่มือ หรือหลักสูตร หรือแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่
๔. ร่วมผลักดัน ขับเคลื่อน และติดตามประเมินผลการนำมาตรฐาน หรือคู่มือ หรือหลักสูตร หรือแนวทางดำเนินงานสถานศึกษาปลอดบุหรี่ ไปใช้ประโยชน์ หรือดำเนินการ หรือประกอบการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง
๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายสุวรรณ์ชัย วัฒนารัตนเจริญชัย)
อธิบดีกรมควบคุมโรค

บรรณานุกรม

1. กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. **คู่มือการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา**
2. กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. **พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ฉบับลงประกาศราชกิจจานุเบกษา** : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560
3. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. **คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2558)**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560
4. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. **คู่มือผู้ประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 2: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, กันยายน 2554
5. เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่ มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่. **คู่มือดำเนินงานโรงเรียนปลอดบุหรี่**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่, 2559
6. เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่ มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่. **เกณฑ์มาตรฐานการรับรองโรงเรียนปลอดบุหรี่และโรงเรียนปลอดบุหรี่ต้นแบบ (สำหรับโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา)** สืบค้นจาก <http://www.smokefreeschool.net/standard.php>
7. สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2559**
8. กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. **คู่มือเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน อย.น้อย ฉบับปรับปรุงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 (คู่มือและแบบประเมินโครงการ อย.น้อย)** จาก <http://www.oryornoi.com>

กิตติกรรมประกาศ

คู่มือเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดภัย สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา เล่มนี้สำเร็จลุล่วง ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของนายแพทย์ขจรศักดิ์ แก้วจรัส รองอธิบดีกรมควบคุมโรค แพทย์หญิงปานทิพย์ โชติเบญจมาภรณ์ นายแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค นายแพทย์ชยพันธ์ สิทธิบุศย์ ผู้อำนวยการกองงาน คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ คณะทำงานจัดทำ และพัฒนามาตรฐาน หรือคู่มือ หรือหลักสูตรหรือ แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย และผู้ร่วมจัดทำ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางและให้ข้อคิดเห็นต่างๆ จนทำให้คู่มือฯ ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

สุดท้าย ขอขอบคุณบุคลากรทุกท่านของกองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบที่อำนวยความสะดวกทำให้การจัดทำคู่มือฯ ครั้งนี้สำเร็จอย่างราบรื่น อย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฯ เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยต่อไป

คณะจัดทำคู่มือเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่ สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

ที่ปรึกษา

นายแพทย์ชจรศักดิ์ แก้วจรัส

รองอธิบดีกรมควบคุมโรค

ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

นางปานทิพย์ โชติเบญจมาภรณ์

นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค

คณะผู้จัดทำ

นายแพทย์ชยนันท์ สิทธิบุศย์

นางสาวศรณีย์ จุฬาสรีกุล

นางสาวอรณิชา หนูนา

นายสุพจน์ จิตรเพ็ชร

นายฉัตรชัย เพียรพิทักษ์

นางสาวรัชณี ฉลองเกื้อกุล

นางสาวสุชาดา สภาพงษ์

นายวระศิลป์ คงดี

นางสาวรัตยวรรณ กัลยาวงศ์

นายวัชร เกิดสิน

นายประจักษ์ ถิ่นนา

นายกชกร ศุภกาญจน์

นางสุวิมล จันทร์เปรมปรุง

นายพรพรรค์ ประจวบลาภ

นางสาวศศิวิมล ปริญาธนกกุล

นางสาวธนวัลย์ ปิติสุข

ผู้แทนสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง

กลุ่มพัฒนาและบังคับใช้กฎหมายหรือผู้แทน

นางสาวพัทธราภรณ์ พันัสชัย

ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

ที่ปรึกษาผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาและขับเคลื่อนการควบคุมยาสูบ

กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ผู้อำนวยการสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์

กรมสุขภาพจิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่ มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่

สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กรมควบคุมโรค

กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค

กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค

นางสาวสุทธาสินี บุญธรรม
นางสาวสุปราณี ธรรมฤทธิ์

กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค
กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค

คณะผู้ร่วมจัดทำ

นางนิภาวัลย์ เพ็ชรผึ้ง
นางสาวลัทธนา ลีฤทธิเกียรติ
นายปก อ่วมเกื้อมิตร
นางสาวพินดา คงเสื่อ
นางสาวสลิลดา ไชยชมภู
นายวิศุทธิ์ คณิตกุลเศรษฐ์
นายยอดชาย สุวรรณวงษ์
นางนงนุช พงษ์เจริญ
นายถาวร โสมณวัฒน์
นายเกียรติ ลิ้มสืบเชื้อ
นายเนตต์ ภูประภม
นางสาวพลอยไพลิน เทพชาติปกรณ์
นางสาวราณี ไตสาแน
นายสนธยา บุญเลื่อน
นางสาววรินดา ดาอ่ำ
ว่าที่ ร.ต.อนุมัติ จินบางช้าง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี
วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี
สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต
สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย
กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค
กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค
กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค
กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค
กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค

คู่มือเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาปลอดบุหรี่
สำหรับสถานศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

โทร. 02 590 3851

Facebook กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ